

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Krizový akční plán cestovního ruchu v České republice 2020-2021

Datum: Červen 2020 (5. 6. 2020)

Obsah

1	Vznik Krizového akčního plánu	2
2	Analýza dopadů a důsledků pandemie COVID-19.....	3
2.1	Aktuální statistické informace	3
2.2	Odhadované dopady omezení CR	5
2.3	Zaměstnanost ve službách CR.....	7
2.4	Segmentace domácího a příjezdového cestovního ruchu v České republice	9
2.5	Spotřeba cestovního ruchu.....	11
2.6	Shrnutí závěrů výzkumu předpokládaného spotřebního chování Čechů	12
3	Návrhová část.....	13
	Přehled opatření Akčního plánu	13
	Shrnutí věcných priorit Akčního plánu	14
3.1	Karty opatření Akčního plánu	17
3.1.1	Financování CR a podpora zvýšení poptávky po službách CR	17
3.1.2	Integrovaný marketing destinací.....	23
3.1.3	Podpora zaměstnanosti	26
3.1.4	Ochrana spotřebitele a podpora rovných podmínek podnikání.....	26
3.1.5	Sběr dat a analytická práce	28
3.1.6	Řízení / Systém	29
4	Přílohy.....	30
4.1	Základní teze připravované Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030.....	30
4.2	Přehled stávajících krizových opatření	31
4.3	Seznam zkratk	32
4.4	Podrobnější statistické informace.....	34
4.5	Navrhovaná opatření Akčního plánu 2021-2022.....	43
4.6	Seznam tabulek, obrázků a grafů.....	44

1 Vznik Krizového akčního plánu

Ministerstvo pro místní rozvoj jako ústřední orgán státní správy v oblasti cestovního ruchu připravilo Krizový akční plán cestovního ruchu 2020-2021 (dále též „Akční plán“ nebo „AP“) pro záchranu a následný restart odvětví cestovního ruchu (dále též „CR“).

Zpracování AP si vyžádala situace v odvětví cestovního ruchu v důsledku epidemie koronaviru označovaného jako SARS CoV-2¹. Materiál reaguje na fakt, že došlo k bezprecedentnímu narušení významného sektoru poskytování služeb občanům s přesahem do dalších odvětví národního hospodářství (např. dopravy, pohostinství a dalších služeb cestovního ruchu).

Od února je tak ohrožen dosavadní podíl výkonu tohoto odvětví na celé ekonomice: 2,9 % HDP ČR, 4,4 % podílu na celkové zaměstnanosti². Dle údajů ČNB tvoří 24,5 % podílu na celkovém exportu služeb. Omezení, respektive úplné zastavení řady podnikatelských příležitostí, má dopady i na regionální rozvoj a především udržení pracovních míst. Tento AP obsahuje popis možností obnovy odvětví cestovního ruchu a navrhuje jeho věcný, procesní a finanční rámec. AP obsahuje i opatření, která jsou buď v přípravě, nebo jsou již (z)realizována. Vzhledem k jejich významu pro podporu CR i z důvodu zachování rámcového kontextu jsou však v AP uvedena.

AP i návrhy jednotlivých opatření byly rámcově konzultovány s profesními svazy a dalšími zainteresovanými subjekty (např. Fórum cestovního ruchu, Svaz obchodu a cestovního ruchu a další), na základě těchto jednání byla také určena prioritní opatření. Dokument byl rovněž komunikován s NERV³.

Akční plán rámcově navazuje na platnou Konceptci státní politiky cestovního ruchu ČR 2014-2020⁴ a bude podkladem pro úpravu Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030⁵ (dále též „Strategie CR“), jejíž zpracování probíhalo za diametrálně jiných podmínek a která by v současné verzi dostatečně nereagovala na razantní změnu ve vývoji odvětví v souvislosti s pandemií COVID-19 a její dopady v podobě bezpečnostních opatření. Krizový akční plán je rozdělen do dvou částí, kdy I. část zaměřená na fázi krize a období postupného rozvolňování opatření Vlády ČR, bude předložena již nyní, jelikož obsahuje opatření, jejichž realizace nesnese odklad a jsou klíčová pro restart odvětví a udržení zaměstnanosti ve službách CR.

Etapy obnovy CR jsou rozděleny do čtyř fází (krize, restart domácího cestovního ruchu, částečné otevírání hranic a obnova leteckých spojení⁶), s čímž souvisí i načasování jednotlivých opatření. Z hlediska časového jde o odhady, jelikož restart domácího, příjezdového i výjezdového CR v první řadě závisí na vývoji epidemiologické situace v ČR i v jednotlivých světových destinacích a zdrojových trzích. V návaznosti na aktuální vývoj a průběžné vyhodnocování může dojít k úpravám jednotlivých opatření.

Následně bude dopracována II. část, zahrnující opatření střednědobého a dlouhodobého charakteru. Akční plán bude promítnut do aktualizace připravované Strategie CR 2021 – 2030 a společně s ní bude předložen Vládě ke schválení do 31. 10. 2020.

Cílem Akčního plánu je přispět k nastavení protikrizových opatření, která udržitelným a efektivním způsobem umožní obnovu odvětví CR - na jedné straně dosažení předkrizových hodnot výkonnosti CR a na druhé straně minimalizace možných negativních dopadů CR na regiony ČR a provozovatele atraktivit CR. Zásadní podmínkou realizace jednotlivých opatření je věcná spolupráce ústředních orgánů státní správy a dalších odborných institucí.

¹ Nový koronavirus (SARS-CoV-2) způsobující onemocnění COVID-19.

² Poslední dostupná data ze Satelitního účtu cestovního ruchu ČR za rok 2018 (ČSÚ)

³ Národní ekonomická rada vlády

⁴ Usnesení vlády ze dne 27. března 2013 usnesením č. 220

⁵ Předpokládaný termín předložení Strategie CR na jednání vlády je do 30. září 2020.

⁶ V době zpracování materiálu nebylo možné zpracovat přesný harmonogram otevírání vnitřních hranic a obnovy leteckých spojení, nebyla dostupná data.

2 Analýza dopadů a důsledků pandemie COVID-19

2.1 Aktuální statistické informace

Tabulka 1: Počet turistů v HUZ dle krajů za březen 2020 a srovnání s březnem 2019

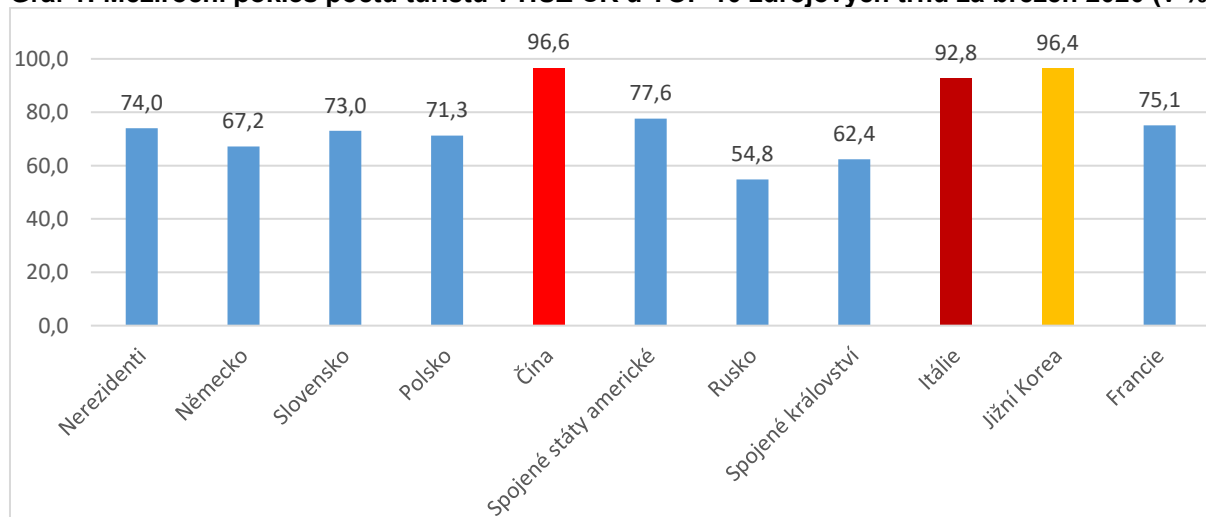
	Počet osob březen 2020			Index březen 2020 proti březnu 2019		
	Celkem	Nerezidenti	Rezidenti	Celkem	Nerezidenti	Rezidenti
Česká republika	482 428	197 875	284 553	33,2	26,0	41,1
v tom:						
Praha	161 049	119 310	41 739	26,5	23,6	40,8
Středočeský	21 580	4 473	17 107	33,6	27,0	35,9
Jihočeský	26 126	5 731	20 395	31,2	17,0	40,8
Plzeňský	18 627	7 185	11 442	36,5	33,0	39,1
Karlovarský	35 307	19 068	16 239	41,1	35,1	51,3
Ústecký	13 186	3 793	9 393	36,9	33,9	38,2
Liberecký	29 773	4 830	24 943	45,8	38,3	47,5
Královéhradecký	45 615	9 562	36 053	45,2	47,7	44,5
Pardubický	12 078	1 425	10 653	41,2	36,9	41,9
Vysočina	13 534	1 863	11 671	40,6	37,5	41,1
Jihomoravský	34 332	9 650	24 682	27,9	21,4	31,6
Olomoucký	23 678	2 544	21 134	45,6	29,7	48,8
Zlínský	19 549	3 132	16 417	39,7	40,3	39,6
Moravskoslezský	27 994	5 309	22 685	39,4	35,5	40,4

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ

Pozn.: HUZ: hromadná ubytovací zařízení

V březnu 2019 bylo v HUZ ubytováno téměř 1,5 mil. turistů, zatímco vlivem COVID-19 se v březnu 2020 v HUZ ubytovalo pouze necelých 500 tis. turistů. Jedná se o meziroční pokles počtu ubytovaných o 67 %. Vzhledem k preventivním opatřením v okolních státech a následném uzavření hranic byl největší propad u nerezidentů, téměř 74 %. U rezidentů pokles dosáhl 59 %. Následující graf uvádí největší úbytky nerezidentů dle zemí.

Graf 1: Meziroční pokles počtu turistů v HUZ ČR u TOP 10 zdrojových trhů za březen 2020 (v %)

Nadprůměrný byl tento úbytek zejména u hostů z Číny, J. Koreje a Itálie (více než 90 %). Naopak méně významný úbytek byl zaznamenán u hostů z Ruska, Spojeného království a Německa, kde se pandemie v tomto období ještě plně neprojevila.

Tabulka 2: Využití pokojů v hotelech a penzionech dle krajů

	Využití pokojů (v %)			Využití pokojů - meziroční vývoj (rozdíl)		
	leden 2020	únor 2020	březen 2020	leden 20 proti lednu 19	únor 20 proti únoru 19	březen 20 proti březnu 19
ČR	40,7	45,4	30,7	3,6	0,6	-14,6
Praha	53,0	53,0	29,9	5,8	-2,0	-34,3
Středočeský	28,8	31,8	27,2	0,9	1,2	-7,4
Jihočeský	28,9	37,3	33,8	2,2	1,5	0,8
Plzeňský	33,2	42,4	27,9	2,2	6,6	-6,3
Karlovarský	49,1	59,8	41,3	6,2	7,7	-15,5
Ústecký	24,0	29,1	22,8	-3,8	-1,5	-4,6
Liberecký	38,0	55,5	33,2	-1,5	-1,9	-0,1
Královéhradecký	42,8	59,9	37,4	-1,3	3,8	1,5
Pardubický	29,1	32,0	27,7	0,0	-2,1	-1,4
Vysočina	21,6	25,2	21,2	-0,3	-3,3	-2,3
Jihomoravský	28,4	29,2	21,1	2,5	0,5	-12,4
Olomoucký	33,1	37,4	30,6	5,4	0,2	1,2
Zlínský	26,7	37,1	33,9	0,3	0,7	1,1
Moravskoslezský	33,9	35,8	25,3	4,1	-3,4	-8,8

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů VDB ČSÚ

V **lednu a únoru** vykazovalo ubytování ještě kladné přírůstky. V měsíci **březnu**, v jehož průběhu došlo k omezení poskytování ubytovacích služeb, počet ubytovaných turistů propadl o dvě třetiny.

Je to patrné i z vytíženosti pokojů, které za Českou republiku pokleslo v březnu zatím „jen“ o **14,6 %** ve srovnání s březnem 2019

Je předpoklad, že v dubnu 2020⁷ (data budou zveřejněna v polovině června) se již pravděpodobně příjezdy do ubytovacích zařízení budou blížit nulovým hodnotám.

⁷ V době zpracování Krizového akčního plánu data za duben 2020 nebyla k dispozici.

2.2 Odhadované dopady omezení CR

Dle World Travel and Tourism Council způsobí krize Covid 19 globálně ztrátu až **100 miliónů pracovních míst v cestovním ruchu**⁸. Doba návratu do normálu po uklidnění zdravotního rizika je odhadována na **36 měsíců**⁹. Vzhledem k důležitosti CR pro světovou ekonomiku (10% globálního HDP) se budou všechny státy snažit o nejrychlejší získání tržního podílu zpět.¹⁰

Situace kolem pandemie COVID-19 a nezbytná bezpečnostní opatření ovlivňují odvětví CR v ČR již od února 2020 a vygradovala uzavřením hranic, omezením pohybu obyvatel ČR¹¹ a zákazem vykonávání činnosti určitých služeb a de facto uzavřením celé řady provozoven, včetně ubytovacích, stravovacích zařízení, kulturních institucí, turistických informačních center, památek a dalších atraktivit CR, včetně sportovišť.

V současné době nejsou dostupná data, která by umožnila přesné vyčíslení dopadu realizovaných preventivních opatření. MMR nadále pracuje s Analýzou modelových dopadů na odvětví CR v ČR vyplývajících ze světové pandemie koronaviru (COVID-19) zpracovanou na přelomu března a dubna 2020 společností Economic Impact, v.o.s.¹². Analýza pracuje s kvalifikovanými odhady možných ztrát odvětví dle 3 předpokládaných scénářů (předpokládaná obnova CR: V1 červen 2020, V2 září 2020, V3 leden 2021). Vzhledem k aktuálnímu vývoji je zřejmé, že varianta „leden 2021“ v současné době neplatí, a proto **pracujeme s variantou V1 červen 2020 domácí CR a příjezdový CR s otevřením dle aktuálního epidemiologického vývoje.**

Tabulka 3: Odhadovaný vývoj spotřeby CR (mld. Kč)

	výchozí rok 2019	odhad 2020 varianta červen	rozdíl / pokles o 2020 varianta červen – 2019	odhad 2020 varianta září	rozdíl / pokles o 2020 varianta září – 2019
Spotřeba CR – celkem	300	158	- 142	97	- 203
z toho příjezdový CR	124	42	- 82	26	- 98
z toho domácí CR	90	69	- 21	42	- 48
z toho ostatní složky CR (výletníci, tranzit, služební)	86	47	- 39	29	- 57

Zdroj: Economic Impact, v.o.s.

Tabulka popisuje spotřebu cestovního ruchu ČR. Ta je chápána jako celkový objem prostředků vydaných na cestovní ruch rezidenty a nerezidenty, které plynou do ČR. Dále zobrazuje ztrátu na hodnotě tohoto ukazatele v roce 2020 ve dvou variantách v závislosti na době trvání nouzového stavu, respektive restriktivních opatření.¹³

⁸ Travel & Tourism Economic Impact from COVID-19. World Travel & Tourism Council. [online]. Dostupné na <https://wtcc.org/Research/Economic-Impact>

⁹ Tourism Economics. *COVID-19: updated outlook and pandemic impacts*. [online]. 2020 [cit. 29.05.2020]. Dostupné na: <https://s3.amazonaws.com/tourism-economics/craft/Latest-Research-Docs/COVID-19-RB-Summary-TE-website.pdf>

¹⁰ This is how coronavirus could affect the travel and tourism industry. *World Economic Forum*. [online]. Dostupné na: <https://www.weforum.org/agenda/2020/03/world-travel-coronavirus-covid19-jobs-pandemic-tourism-aviation/>

¹¹ Dokument vychází z aktualizovaného harmonogramu pro rozvolňování bezpečnostních opatření (<https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/harmonogram-uvolnovani-podnikatelskych-cinnosti--opateni-ve-skolach-a-v-socialnich-sluzbach-180969/>).

¹² V době finalizace návrhu AP byla nejpravděpodobnější varianta pro obnovení alespoň DCR konec května, respektive začátek června 2020, pro úplnost jsou však doloženy i další varianty, aby byly zřejmé predikované dopady posunu restartu odvětví na českou ekonomiku.

¹³ Materiál zpracován k začátku dubna 2020, nouzový stav byl sice ukončen k 18. 5., nicméně tabulka má především demonstrovat možné propady ve spotřebě.

Tabulka 4: Odhadovaný vývoj tržeb v odvětví CR (mld. Kč)

	výchozí rok 2019	odhad 2020 varianta červen	rozdíl / pokles o 2020 varianta červen – 2019	odhad 2020 varianta září	rozdíl / pokles o 2020 varianta září – 2019
Tržby v multiplikaci – celkem	603	317	- 286	195	- 408
Přínosy CR / dopady na veřejné rozpočty	125	65	- 60	40	- 85
Zisková marže subjektů CR	38	15	- 23	8	- 29
Počet pracovních míst v CR (přepočtené FTE)	238 495	158 973	- 79 522	106 098	- 132 397
Objem práce (přepočtené FTE)	370 370	197 501	- 172 869	123 574	- 249 796

Zdroj: Economic Impact, v.o.s.

Tabulka obsahuje ukazatele Tržby CR v multiplikaci, Přínosy CR pro veřejné rozpočty, Ziskové marže v CR, Počet pracovních míst v CR a Objem práce v CR v roce 2019. Dále zobrazuje odhadovanou ztrátu na hodnotě těchto ukazatelů v roce 2020 ve dvou variantách v závislosti na době trvání nouzového stavu. FTE – full time equivalent – plný pracovní úvazek

Tabulka 5: Odhad vlivu pandemie na odvětví / sektory národního hospodářství (mld. Kč)

	výchozí rok 2019	odhad 2020 varianta červen	rozdíl / pokles o 2020 varianta červen – 2019	odhad 2020 varianta září	rozdíl / pokles o 2020 varianta září – 2019
Stravování a pohostinství (CZ NACE 56)	173	133	- 40	102	- 71
			23 %		41 %
z toho spotřeba rezidentů	118	101	- 17	83	- 35
			14 %		30 %
Rekreační, kulturní, sportovní a ostatní zábavní služby	134	99	- 35	75	- 59
			26 %		44 %
z toho spotřeba rezidentů	119	90	- 29	70	- 49
			24 %		41 %

Zdroj: Economic Impact, v.o.s.

Tabulka obsahuje výkony odvětví Stravování a pohostinství (CZ NACE 56) a odvětví Rekreační, kulturní, sportovní a ostatní zábavní služby v roce 2019. Dále zobrazuje ztrátu na hodnotě těchto ukazatelů v roce 2020 ve dvou variantách v závislosti na době trvání nouzového stavu.

Krise v odvětví CR způsobená COVID-19 se dotkne plošně celé ČR. Nejhorší dopad to může mít v hospodářsky a strukturálně postižených oblastech, ve kterých CR patří mezi významné zaměstnavatele.

Aby Češi nahradili výpadek příjezdového CR: museli by disponovat 6 – 8 týdny dovolené a současně by museli vydat na dovolenou odhadem 15 – 25 tis. Kč na ekonomicky aktivní osobu navíc, což je nepravděpodobné. Lokálně a jen v letních měsících budou ubytovací zařízení relativně dost využita (na Šumavě, v Jeseníkách, na Třeboňsku...), ale rozhodně nelze toto potvrdit plošně na celém území ČR – určitě nelze očekávat významnější vytížení kapacity v Praze, ve velkých městech či v lázeňských centrech, především v KVK či v regionech, kde se CR teprve rozvíjí (např. Pardubický kraj, Slovácko, Poodří.....)

2.3 Zaměstnanost ve službách CR

V CR v roce 2018 pracoval každý 22. Čech. Sektor zaměstnával více osob než sektory zemědělství, lesnictví, rybnářství, těžba a dobývání surovin dohromady. Dopady a důsledky COVID-19 na CR mohou být kritické. Bez záchranných nástrojů a opatření může propad zaměstnanosti ve službách CR zvýšit **nezaměstnanost v ČR až o 3,2 % (bez multiplikace)**.

Obrázek 1: Zaměstnanost a podíl na hrubé přidané hodnotě dle odvětví

Tabulka 6: Předpokládaný odhad ztráty pracovních míst v odvětví CR dle krajů (obnova CR v červnu 2020)

ČR	Praha	STC	JHC	PLK	KVK	ULK	LBK	HKK	PAK	VYS	JHM	OLK	ZLK
79 522	36 622	3 831	4 062	3 041	8 118	3 123	2 253	2 914	1 293	1 479	5 729	2 048	1 908

Zdroj: Economic Impact, v.o.s.

Tabulka obsahuje předpokládanou hodnotu ztrát pracovních míst v odvětví CR za jednotlivé kraje ČR v souvislosti s pandemií COVID-19.

Kritická je situace zejména v sektoru lázeňství (z aktuálně dostupných dat ÚZIS¹⁴ vyplývá, že v roce 2018 lázeňská zařízení v ČR navštívilo **celkem 370 573 klientů**, z toho cca 30 % bylo klientů komplexní / příspěvkové lázeňské péče, 27 % klientů samoplátců z ČR a cca 43 % klientů tvoří zahraniční návštěvníci, v Karlovarském kraji je poměr zahraničních návštěvníků větší).

¹⁴ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

2.4 Segmentace domácího a příjezdového cestovního ruchu v České republice

Segmentace domácího a příjezdového cestovního ruchu v Česku¹⁵

V České republice je vyrovnaný podíl zahraničních a domácích turistů. Obě skupiny se doplňují. Nejvíce zahraničních turistů přenocuje v Praze, Karlovarském a Jihočeském kraji. Domácí turisté vyhledávají zejména ubytování v přírodě mimo města. V posledních letech dochází k mírnému překryvu (němečtí turisté na Šumavě a v Krušných horách a polští turisté v Krkonoších a v Jeseníkách, naopak domácí turisté začali více jezdit do Olomouce, Ostravy a dalších krajských měst (gastronomie, eventy a business klientela).

Aktuální (léto 2020) obsazenost ubytovacích kapacit v horských oblastech se pohybuje kolem 60% v hlavní sezóně (červenec a srpen) a 30% v září. V krajských městech je obsazenost naopak do 10% přes prázdniny a cca 30% v září (očekávané nastartování business klientely). Ukázkový příklad je Ostrava, která byla celý červenec vyprodaná (Colours of Ostrava, Beats for Love) a aktuálně kvůli vládním opatřením eviduje obsazenost pouhých 5%.

Z hlediska přenocování jsou klíčové lázeňské služby, kde se odehraje téměř 25% celkového počtu přenocování, a to zejména díky nadprůměrné délce pobytu. Z hlediska útrat je klíčová kongresová turistika, která přináší až dvojnásobně vysoké útraty ve srovnání s klasickým leisure turismem.

O nízké obsazenosti hovoří také data z rezervačního systému PREVIO. V databázi této společnosti je na 1680 subjektů z celé České republiky. Ve struktuře převládají menší ubytovatelé. Zhruba 1300 subjektů je s kapacitou do 30ti pokojů, dále 150 subjektů s kapacitou 30 – 50 pokojů, 200 subjektů s počtem pokojů 50 – 100. Velkých hotelů s počty pokojů více jak 100 je v databázi 33. Počet obsazených pokojonocí za prvních 5 měsíců letošního roku byl o třetinu nižší než byl loni. <https://tourdata.cz/dopady-covid/obsazenost-ubytovacich-kapacit-z-rs-previo/>

Ohrožené segmenty:

Nejpostiženější segment budou větší ubytovací a kongresové kapacity v krajských městech, kterým klesla obsazenost na ekonomicky neudržitelných 5-10% (v čele s Prahou), které ohrožuje zákaz cestování přes hranice a omezení kongresové turistiky.

V lázeňství bude postižena zejména část kapacit spoléhající na zahraniční klientelu a to zejména v postiženém regionu Karlovarsku, kde výhled obsazenosti po zrušení restriktivních opatření dosahuje maximálně 20% a některé velké hotely už oznámily zavření do konce roku 2020.

Menší ubytovací zařízení v přírodě budou s velkou pravděpodobností obsazena přes letní prázdniny, důležité bude ale prodloužení sezóny do září a října.

Chování v krizi (expertní odhad ověřený Fórem cestovního ruchu)

Větší nadnárodní řetězce zavřou provoz a propustí zaměstnance a s otevřením provozu si počkají až na příliv zahraničních turistů. V případě finančních problémů dojde ke změně kapitálového vlastnictví, ale z dlouhodobého hlediska nedojde ke ztrátě pracovních míst.

Rodinné¹⁶ malé a střední firmy se pokusí otevřít své provozovny okamžitě, kdy to vládní opatření povolí a vládní podpora jim pomůže přežít. V případě finančních problémů by došlo k odchodu z odvětví a nenávratné ztrátě pracovních míst.

¹⁵ Zdroj – interní šetření agentury CzechTourism, kvalifikované odhady, předběžné údaje o rezervacích v ubytovacích zařízeních

¹⁶ Definice rodinného podniku viz <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/rodinne-podnikani/definice/definice-rodinneho-podniku--253096/>

Tabulka 7: Zdrojové trhy jednotlivých krajů dle počtu nerezidentů v HUZ ČR za rok 2019 (TOP 3)

Hlavní město Praha		Jihočeský kraj		Jihomoravský kraj		Karlovarský kraj		Kraj Vysočina		Královéhradecký kraj		Liberecký kraj	
Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %
Rezidenti	1 240 583	Rezidenti	1 151 946	Rezidenti	1 379 859	Rezidenti	473 219	Rezidenti	528 689	Rezidenti	1 097 480	Rezidenti	826 423
<i>podíl rezidentů v %</i>	15,4	<i>podíl rezidentů v %</i>	64,4	<i>podíl rezidentů v %</i>	64,6	<i>podíl rezidentů v %</i>	39,8	<i>podíl rezidentů v %</i>	87,3	<i>podíl rezidentů v %</i>	77,7	<i>podíl rezidentů v %</i>	78,8
Nerezidenti	6 803 741	Nerezidenti	636 965	Nerezidenti	757 400	Nerezidenti	717 077	Nerezidenti	76 637	Nerezidenti	314 827	Nerezidenti	222 442
z toho		z toho		z toho		z toho		z toho		z toho		z toho	
DEU	900 526	CHN	155 586	SVK	127 873	DEU	385 501	SVK	18 177	DEU	126 637	DEU	113 711
USA	511 950	DEU	89 688	POL	121 940	RUS	83 048	DEU	15 711	POL	71 036	POL	40 807
GBR	432 986	CHN (Tchaj-wan)	62 776	DEU	68 544	CHN	35 981	POL	9 571	SVK	27 098	SVK	13 012

Moravskoslezský kraj		Olomoucký kraj		Pardubický kraj		Plzeňský kraj		Středočeský kraj		Ústecký kraj		Zlínský kraj	
Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %	Zdrojový trh	Počet / %
Rezidenti	799 295	Rezidenti	612 855	Rezidenti	419 808	Rezidenti	557 617	Rezidenti	898 414	Rezidenti	436 914	Rezidenti	684 764
<i>podíl rezidentů v %</i>	78,7	<i>podíl rezidentů v %</i>	80,5	<i>podíl rezidentů v %</i>	87,4	<i>podíl rezidentů v %</i>	64,0	<i>podíl rezidentů v %</i>	76,6	<i>podíl rezidentů v %</i>	66,2	<i>podíl rezidentů v %</i>	84,7
Nerezidenti	216 451	Nerezidenti	148 760	Nerezidenti	60 712	Nerezidenti	314 276	Nerezidenti	274 537	Nerezidenti	222 988	Nerezidenti	123 687
z toho		z toho		z toho		z toho		z toho		z toho		z toho	
SVK	46 156	SVK	29 844	SVK	15 100	DEU	142 367	DEU	65 287	DEU	99 613	SVK	44 988
POL	46 096	POL	27 042	DEU	11 655	CHN	21 123	CHN	34 845	POL	21 814	POL	15 370
DEU	24 201	DEU	17 717	POL	10 502	SVK	17 032	SVK	33 618	SVK	15 776	DEU	14 302

Tabulka popisuje počty příjezdů tuzemských a zahraničních turistů do hromadných ubytovacích zařízení dle krajů ČR v roce 2019 a 3 nejčastější národnosti pro každý kraj. Ve většině českých regionů představují rezidenti nejvýznamnější cílovou skupinu. Nicméně nerezidenti mají v ČR větší výdaje.

V příloze je zpracována tabulka s TOP 30 zdrojovými trhy za celou ČR a dále i tabulka TOP 20 zdrojových trhů ČR dle jednotlivých krajů, aby bylo zřejmé, že je nutné počítat s výpadkem (v některých případech i dlouhodobým) u konkrétních cílových skupin (nejohroženější je klientela z DEU, USA, GBR, CHN, FRA, ESP, ITA, NLD, BEL) a tomu uzpůsobit i zaměření marketingových aktivit a případně posílit „substituční / bezpečné trhy“, popřípadě i modifikovat nabídku produktů.

TOP 30 zdrojových trhů ČR představuje téměř 46 % turistů ubytovaných v HUZ a téměř 44 % přenocování turistů v HUZ.

2.5 Spotřeba cestovního ruchu

Spotřeba cestovního ruchu je chápána jako celkový objem prostředků vydaných na cestovní ruch nerezidenty a rezidenty v souvislosti s Českou republikou. Dělí se na spotřebu PŘÍJEZDOVÉHO CR (výdaje nerezidentů plynoucí do ČR včetně výdajů, které jsou zaplacené ve vlastní zemi nerezidenta, ale směřující do ČR formou různých plateb - např. část výdajů za zájezd), DOMÁČÍHO CR (spotřeba rezidentů ČR v rámci domácího turismu) a VÝJEZDOVÉHO CR (spotřeba rezidentů ČR v zahraničí). Spotřeba cestovního ruchu je zásadní makroekonomický údaj, dle kterého lze dopočítat možné dopady snížení spotřeby na celkový význam CR na národní hospodářství i pro regionální ekonomiky.

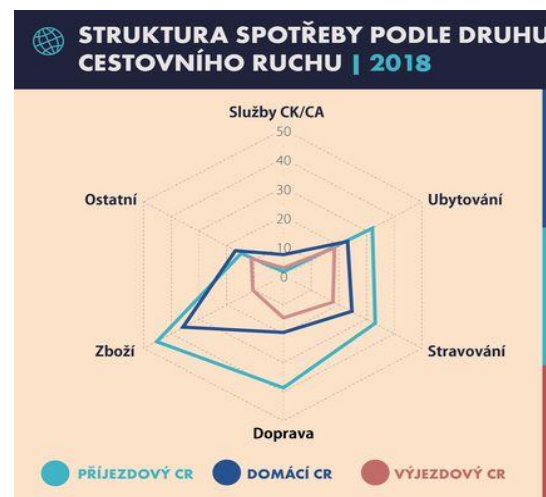
Tabulka 8: Spotřeba CR dle typů CR (v mil. Kč)

2018	Příjezdový	Domácí	Výjezdový
Návštěvníci celkem	168 529	126 168	83 457
v tom podle produktu:			
Služby CK/CA ¹⁾	1 006	8 038	2 702
Ubytování	32 520	22 878	21 012
Stravování	33 092	23 493	20 153
Doprava ²⁾	41 028	20 347	16 205
Zboží	45 792	35 199	11 452
Ostatní	15 092	16 212	11 933

Poznámka: ¹⁾ Odpovídá maržím cestovních kancelářů, agentur či průvodců, ²⁾ včetně výdajů za PHM

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 2: Spotřeba cestovního ruchu

2.6 Shrnutí závěrů výzkumu předpokládaného spotřebního chování Čechů¹⁷

Agentura CzechTourism v reakci na COVID-19 a přípravu Akčního plánu pro restart odvětví cestovního ruchu realizuje/ zadává dílčí výzkumy, které mají za úkol zjistit aktuální/ předpokládané spotřební chování Čechů v souvislosti s plánováním dovolené a jejich reakce možný příspěvek státu na trávení dovolené v ČR.

Z výzkumů vyplývá, že 20% české populace je rozhodnutých trávit dovolenou v ČR, 60% české populace se ještě ohledně dovolené nerozhodla.

Hlavním důvodem pro trávení dovolené v ČR je chuť podpořit místní podniky (50% z těch, kteří plánují strávit dovolenou v ČR). Dalšími důvody jsou strach o zdraví, šetření, nechuť k přesunům na velké vzdálenosti. Češi se staví k tuzemské dovolené pozitivně – 98 % z ní má vyloženě dobrý pocit. 82 % lidí si hodlá dovolenou, až přijde čas, naplánovat sami, bez cestovní kanceláře.

Rozhodnuté domácnosti (cca. 20%) si vyčlenily na dovolenou oproti loňsku o 2 000 Kč na člověka méně než vloni. Finanční příspěvek na cestování min. 5 500 Kč na osobu by motivoval až 60% nerozhodnutých potenciálních českých turistů, především:

- ty, kteří kvůli situaci s restrikcemi nebudou mít na dovolenou dostatek financí;
- Čechy s nižšími a středními příjmy na domácnosti;
- mladší věkové skupiny (18-35 let).

Finanční příspěvek **nemotivuje**:

- ty, kteří mají silný strach z nákazy (40%)
- ty, pro které má dovolená v ČR nízkou prioritu (29%)
- ty, kteří nedůvěřují v dosažení finanční podpory (19%).

Přímá účelově poskytnutá částka je nejhodnější forma příspěvku (44%). Nabitou platební kartu by uvítala třetina dotazovaných, 25 % lidí se přiklání k voucherům od poskytovatelů služeb.

Z dalšího výzkumu vyplývá, že nejoblíbenějšími destinacemi Čechů bude jednoznačně **Šumava**¹⁸, následují **Krkonoše, Jeseníky, Beskydy, Český ráj, České Švýcarsko, Lipno a Máchovo jezero**. Většina provozovatelů, kteří neukončili činnost, **plánují zdražování o 20-30 % oproti loňským cenám**, aby dohnali způsobené ztráty. Což znamená, že Češi, kteří jsou i tak poměrně citliví na cenovou hladinu, budou muset v rámci plánování dovolené v ČR „sáhnout hlouběji do kapsy“.

Obavy z možné nákazy lze však pozorovat i z dalších závěrů, a sice že **nejlákavější je letos pro Čechy představa chaty s bazénem**. Chataření ve vlastním má v plánu 20% lidí, v pronajatém domku 42 %. O tento typ ubytování je větší zájem, než o ubytování v penzionu, hotelu, či kempu. Zájem je také především o menší ubytovací zařízení v oblíbených přírodních destinacích. Větší ubytovací zařízení a hotely vyšších tříd (závislé na zahraniční klientele) hlásí potíže ve všech regionech a destinacích.

Alarmující je i fakt, že zákaznická skupina seniorů, kteří obsazují povětšinou mimo sezonní termíny, své pobyty ruší z více jak 80 %.

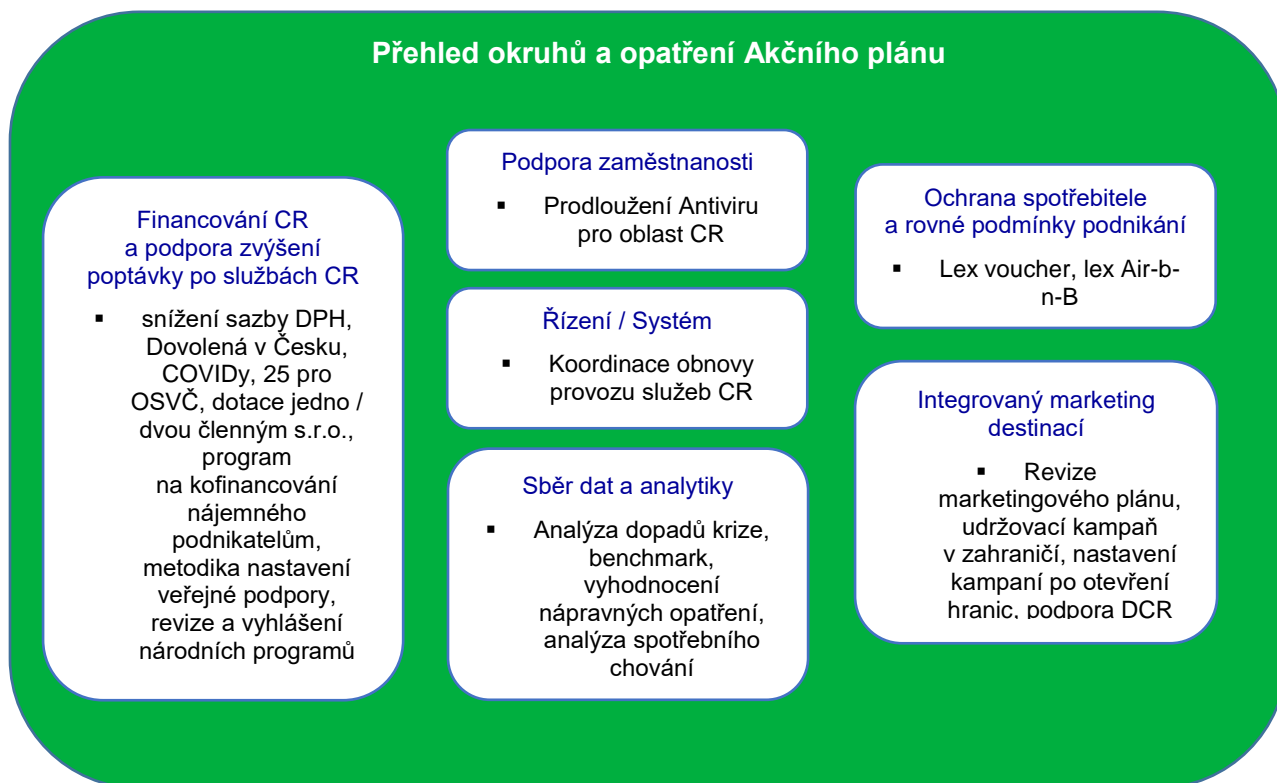
Výzkum bude průběžně aktualizován.

¹⁷ Závěry výzkumů realizovaných společnostmi Ipsos a Behavio pro agenturu CzechTourism

¹⁸ Dle dostupných informací agentury CzT jsou menší ubytovací zařízení již téměř plně rezervované, např. Jižní Morava hlásí 80-95%; Krkonoše téměř 100%; Šumava, Česká Kanada, Lipensko a Prácheňsko z 90% plně

3 Návrhová část

V AP je uveden přehled prioritních opatření, včetně detailnějšího rozpracování v rámci tzv. „karet“. Vzhledem k omezenému času pro zpracování a nedostatku vstupních analytických podkladů však nebylo možné u všech opatření stanovit či kvalifikovaně odhadnout dopad na státní rozpočet, případně potřebnou alokaci z dalších zdrojů. Z důvodu vlivu jednotlivých opatření na státní rozpočet budou zjišťovány finanční náklady prioritně s věcnými orgány státní správy během přípravy rozpočtu na rok 2021 a rozpočtového výhledu na 2022/2023.

Přehled opatření Akčního plánu

Prioritní okruhy a opatření Akčního plánu	
Financování CR a podpora zvýšení poptávky po službách CR	<ol style="list-style-type: none"> 1) Snížení sazby DPH ve službách CR 2) Podpora zvýšení poptávky po službách CR „Dovolena v ČESKU“ 3) COVID III 4) Kompenzační bonus pro OSVČ a jedno / dvou členné s.r.o. 5) Program COVID-nájemné 6) Nastavení jednotné metodiky výkladu pravidel pro ošetření veřejné podpory v CR 7) Revize nastavení Národního programu podpory CR v regionech
Integrovaný marketing destinací	<ol style="list-style-type: none"> 8) Příprava a realizace marketingového plánu pro příjezdový CR 9) Realizace rámcové marketingové kampaně #světovéČesko na podporu DCR 10) Kampaně DMO a krajů včetně tvorby speciálních produktů CR

	11) Podpora budování pozitivního vztahu rezidentů k CR (akce letiště - představení letiště občanům, přestavení fungování hotelů, programy pro školy)
Podpora zaměstnanosti	12) Prodloužení a modifikace programu Antivirus
Ochrana spotřebitele a rovné podmínky podnikání	13) Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na odvětví CR (Lex voucher) 14) Novela zákona o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti CR.
Sběr dat a analytická práce	15) Analýza dopadů krize a vládních protikrizových opatření na CR a benchmarking s vybranými zeměmi EU, predikce vývoje a monitoring návštěvnosti
Řízení / Systém	16) Podpora a koordinace obnovení provozu služeb CR

Z realizovaných analýz dopadu COVID-19 na CR vyplývá, že bude trvat min. tři roky, než dojde k dorovnání aktuálních propadů výkonnosti CR, v tuto chvíli velkou neznámou je dopad této krize na koupěschopnost obyvatelstva. Z průběžných analýz realizovaných v oblasti obchodu a služeb je zřejmý pokles poptávky po nepotravinářském zboží (převažuje opatrnost spotřebitelů).

Shrnutí věcných priorit Akčního plánu

AP primárně reaguje na krizi odvětví cestovního ruchu, vyvolanou jednak uzavřením hranic a také dalšími restriktivními opatřeními Vlády ČR. Zároveň ale reflektuje i podpůrná opatření Vlády ČR, která mají za cíl zmírnění dopadů na podnikatele v obecné míře. Ačkoliv není možné jednoznačně vyhodnotit efektivitu těchto opatření pro odvětví CR, jelikož celá řada z nich stále probíhá a nejsou dosud dostupná data, odráží AP kvalifikované zhodnocení efektivitu nastavení těchto opatření z pohledu profesních svazů a sdružení.

Akční plán je zaměřen na realizaci zásadních opatření potřebných pro obnovu odvětví jak ve fázi doznávající krize, tak v navazujícím období rozvolňování opatření. Nicméně se v některých aktivitách bude logicky prolínat. **Zejména v oblasti financování a podpory zaměstnanosti.** V rámci prioritizace opatření ve spolupráci s profesními svazy byla jako klíčová vyhodnocena opatření:

- a) Snížení sazby DPH ve službách CR
- b) Podpora zvýšení poptávky po službách CR „Dovolená v ČESKU
- c) Prodloužení a modifikace programu Antivirus

I v tomto období je pro podnikatele ve službách CR klíčovou otázkou zajištění likvidity na pokrytí provozních nákladů, včetně mezd. S obnovením provozu totiž automaticky nevznikají příjmy. Nehledě na to, že řada subjektů CR je závislá na příjezdovém¹⁹ a výjezdovém CR²⁰, dokud nedojde k úplnému otevření hranic ze strany ČR a okolních států, otevření služeb CR v rámci ČR příjmy těmto subjektům nezajistí. Rychlost restartu alespoň domácího cestovního ruchu bude záviset do značné míry na ochotě a možnostech Čechů cestovat v rámci ČR a čerpat služby cestovního ruchu. **Domácí CR představuje cca 50 % objemu CR, respektive 43 % spotřeby vnitřního CR (domácí a příjezdový). Poptávka generovaná pouze v rámci DCR tak nemůže být dostatečná pro zachování stávajících kapacit a pracovních míst.**

Přestože se krize dotkla celého odvětví CR, tak nejohroženější cílovou skupinou jsou malé, střední a rodinné podniky v CR primárně s osobní angažovaností majitele. Obecně malé a střední podniky mají složitější přístup k externímu financování.

V CR působí i velké podniky, které v daných regionech představují významného zaměstnavatele, uzavření velkého podniku může v regionech s vysokou nezaměstnaností představovat strukturální problém. Proto i s ohledem na významnou regionální zaměstnanost je třeba zajistit určitý druh podpory i pro velké podniky.

¹⁹ Nejčastěji se jedná o lázeňská zařízení, ubytovací zařízení vyšší kategorie (5-4*), kongresová centra, wellness zařízení, stravovací zařízení, prodejny suvenýrů, dopravci a další subjekty v Praze, krajských městech a dalších významných turistických destinacích.

²⁰ V tomto ohledu se jedná primárně o CK, CA a dopravce.

Proto je i nadále nutné minimálně v modifikované podobě pokračovat v dílčích podpůrných finančních opatřeních, včetně podpory zaměstnanosti. V tomto ohledu je nutné vnímat specifické potřeby a podmínky fungování podnikatelů ve službách CR. Také je třeba počítat s tím, že investiční aktivita podnikatelů i veřejné správy do infrastruktury CR se minimálně v období krize a rozvolňování opatření z pochopitelných důvodů minimálně sníží, ne-li zastaví. Je však nutné již v této fázi připravovat investiční podporu pro navazující období restartu.

Pro možné restartování investic do rozvoje CR je třeba připravit jednotnou metodiku pro výklad pravidel veřejné podpory pro oblast CR a zároveň zrevidovat nastavení Národního programu podpory CR v regionech. Vzhledem k turbulentnímu vývoji také bude program prodloužen do roku 2022.

Nutností je využít každé možnosti, jak podpořit české podnikatele v CR a zároveň umožnit našim občanům **strávit pohodovou dovolenou v našem SVĚTOVÉM ČESKU**, proto jsou součástí Akčního plánu také návrhy opatření na podporu cestování a čerpání služeb CR. Je velmi důležité využít fáze krize a rozvolňování opatření k budování pozitivního vztahu „rezidentů“ k odvětví CR. Omezený provoz například představuje skvělou příležitost pro organizaci exkurzí v provozovně služeb CR a seznámení místních obyvatel nebo českých návštěvníků, dětí a studentů se zákulisím „světa cestovního ruchu“. Exkurze v mezinárodním hotelu nebo na mezinárodním letišti, ale i vycházka se správci národního parku nebo státního hradu může být obohacující pro všechny zúčastněné.

Cílem opatření je dosažení ekonomických přínosů CR, kvalitu prožitku návštěvníků a v neposlední řadě o pohodu a zvyšování kvality života místních obyvatel. **Proto je důležité, abychom jak v období krize, restartu i dlouhodobého rozvoje odvětví CR rezidenty „přizvali do hry“ a snažili se u nich vybudovat pozitivní vztah k odvětví, k cestování i k návštěvníkům.**

Pro udržení konkurenceschopnosti a postavení České republiky jako jedné ze světových destinací je nutné ukázat Českou republiku jako **bezpečnou a atraktivní destinaci**. V období nouzového stavu, respektive ve fázi krize se agentura CzT a regionální DMO soustředí na tzv. „stand by“ marketing – udržování povědomí o destinaci, nicméně se snaží pomoci poskytovatelům služeb apelem na klienty, aby místo zrušení rezervací zvolili změnu/ posunutí termínů.

V období rozvolňování opatření se aktivity integrovaného / společného marketingu zaměří jednak na komunikaci se zdrojovými trhy v zahraničí (dle aktuálního vývoje bezpečnostní situace) a také na podporu domácího cestovního ruchu, respektive motivaci Čechů k cestování po ČR a k podpoře českých destinací. Je třeba, aby výše uvedené bylo zajištěno jak v krátkodobém horizontu, tak i v rámci střednědobých opatření odpovídající legislativou. Ta se v období krize a rozvolňování opatření zaměřuje na zajištění ochrany podnikatelů před úpadkem v souvislosti s poklesem schopnosti splácet závazky. **Řeší problematiku vypořádání závazků cestovních kanceláří a agentur vůči klientům v souvislosti s opatřeními Vlády ČR, úpravu podmínek úvěrové politiky atd.** Platnost některých mimořádných legislativních norem bude provázet i období restartu. Nejen během krize, ale prakticky nepřetržitě je nutné nadále pracovat na podpoře rovných podmínek podnikání a ochrany spotřebitele.

Legislativa, finanční opatření, ani marketing se však neobejdou bez detailní znalosti situace, proto jsou mezi klíčovými aktivitami jak v období krize a rozvolňování opatření, tak ve fázi restartu analýzy, statistická šetření a výzkumy. Jsou to základní činnosti, bez kterých nelze vyhodnotit aktuální situaci a ani predikovat možné scénáře vývoje a tomu odpovídající opatření.

Zásadní podmínkou je lidský potenciál a vytvoření odpovídajících vazeb. Je nutné zajistit synergie, informační toky a to bez ohledu na „gesce a kompetence“. Jedině tak je možné, aby se CR postupně mohl zase postavit na nohy.

Hnacím motorem restartu odvětví je **expertní pracovní tým** ve složení zástupců profesních svazů a asociací, MMR, agentury CzechTourism a Letiště Praha. Jeho úkolem je analyzovat vývoj a společně připravovat návrhy možných řešení. Výstupy spolupráce profesních svazů a sdružení s MMR jsou již teď promítnuty v Akčním plánu. Cenné budou i vstupy dalších odborníků, zejm. v oblasti makroekonomických dopadů a řešení. Jako zásadní se jeví zapojení expertního pracovního týmu do přípravy podmínek rozvolňování bezpečnostních opatření a obnovy dopravních spojení ve spolupráci s MZD, MD, MV a MZV.

Neméně důležité však je, aby expertní tým měl oporu v **implementačním týmu v rámci MMR**. Jeho úkolem bude koordinovat veškerou činnost, bude připravovat návrhy řešení pro dílčí témata a na pracovní úrovni bude zajišťovat komunikaci návrhů a podnětů s ostatními resorty a dalšími subjekty. V současné době je kapacita gesčního resortu omezená, což je nutné změnit, má-li být stát akceschopný a má-li jednotlivá opatření aktivně řídit. Implementační tým bude mít zároveň za úkol zajistit dokončení a implementaci Strategie rozvoje CR 2021–2030.

Neznamená to však, že kromě opatření uvedených v AP nejsou realizovány žádné aktivity na podporu odvětví. Celá řada opatření je tzv. dlouhodobého, respektive kontinuálního charakteru. Ve střednědobém horizontu do roku 2022 máme rovněž představu o aktivitách a opatřeních, která je nutné realizovat. Jejich stručný výčet je přílohou AP a budou detailně rozpracovány ve Strategii rozvoje CR 2021-2030.

Z dlouhodobého hlediska v oblasti trhu práce ve službách CR je nutné řešit otázky, jako je podpora zaměstnávání absolventů oboru CR, zvyšování kvality absolventů studijních oborů a rekvalifikačních kurzů, podporovat další vzdělávání pracovníků ve službách CR. COVID-19 nás však také naučil, že je důležité, aby lidé pracující ve službách CR byli schopní velmi **pružně reagovat na změny na trhu práce a pracovního uplatnění**.

Pro konkurenceschopnost destinací je klíčová kvalita služeb a infrastruktura, na obou je třeba kontinuálně pracovat. Pro restart jak ekonomiky CR, tak ekonomiky regionů je důležité, **aby ani v tomto v mnoha ohledech složitém období nedošlo k výraznému omezení, nebo dokonce zmrazení investic do infrastruktury CR**. Proto je nutné podporovat modernizaci, obnovu a rozvoj infrastruktury CR, a to jak veřejné, tak podnikatelské. Je třeba zároveň podnikatele ve službách CR více zapojit do digitalizace a seznámit je se SMART řešeními, které jim dokážou ušetřit čas, energii i peníze. **Investice do infrastruktury navíc představují pozitivní impuls pro regionální ekonomiku a vyvolávají multiplikační efekt v podobě navazujících investic, rozvoje podnikatelských aktivit a tvorby pracovních míst.** V rámci rozvoje nabídky je žádoucí zavádět i opatření na předcházení možných negativních dopadů návštěvnosti způsobených zvýšením návštěvnosti v budoucích letech.

Cestovní ruch je o cestování. Nejen z pohledu příjezdového CR je třeba obnovit a následně rozvíjet dopravní dostupnost ČR, to se týká nejen leteckých spojení, mezinárodní železniční a autobusové dopravy, ale i dostupnosti regionálních destinací. Již v této fázi je nutné vést důsledná jednání s jednotlivými státy i s dopravci a provozovateli dopravní infrastruktury, aby obnova zejména příjezdového, ale i výjezdového CR probíhala bez omezení.

Vzhledem k tomu, že se nepředpokládá plné otevření hranic a leteckých spojení během hlavní turistické sezóny a „náběh příjezdového i výjezdového CR“ bude podle všeho pozvolný, je zásadní, co nejvíce pracovat s českými zákazníky, hledat nové cílové skupiny a připravovat pro ně lákavou nabídku. Z dlouhodobého hlediska se chceme zaměřit i na podporu cestování dětí, mládeže i seniorů, řešit problematiku výpadku zahraniční klientely v českých lázních.

Analytická a prognostická práce má v dlouhodobém horizontu rovněž své místo, aktivity jako je zajištění a rozvoj Satelitního účtu CR, realizace Trackingu, vyhodnocení účinnosti kampaní, opatření, programů nám umožňuje připravovat optimální podmínky pro rozvoj odvětví CR. Čím dál více je také důležité hledisko zajištění udržitelného rozvoje CR v souladu s potřebami kulturního a přírodního dědictví i s potřebami místních obyvatel. Klíčové je sdílení informací a dobré praxe, abychom společně pracovali na zvyšování konkurenceschopnosti ČR coby destinace cestovního ruchu.

Agentura CzechTourism hraje v koordinaci a rozvoji cestovního ruchu v ČR nezastupitelnou roli z dlouhodobého hlediska. Podílí se na celé řadě výše uvedených aktivit, bez nichž by se řízení rozvoje odvětví neobešlo a jsou klíčové proto, abychom se co nejdříve vrátili k výkonům, které CR podával v posledních letech. Proto je zásadní, aby národní marketingová agentura státu CzechTourism (CzT) pro rok 2021 i následující roky měla v rozpočtu dostatek prostředků pro globální marketingovou a PR kampaň i pro zajištění metodické a výzkumné činnosti.

Cestovní ruch do nedávna přinášel do veřejných rozpočtů v multiplikaci až 125 mld. Kč ročně a zaměstnával každého 22. Čecha, pojďme udělat vše proto, aby tomu tak bylo i nadále.

3.1 Karty opatření Akčního plánu

Opatření realizovaná v návaznosti na ukončení nouzového stavu a mimořádných opatření MZD, respektive jejich postupné uvolňování. Nelze plošně stanovit optimální dobu realizace pro všechna opatření, závisí na aktuálním vývoji, předpokládáme však nutnost realizace dílčích opatření do konce roku 2020.

3.1.1 Financování CR a podpora zvýšení poptávky po službách CR

Název	1) Snížení sazby DPH ve službách CR (Priorita)									
Popis opatření	<p>Opatření zaměřené na podporu likvidity podnikatelských subjektů ve službách CR prostřednictvím snížení, respektive sjednocení sazby DPH v oblasti služeb CR na 10 % (ubytování, služby CK a CA, jízdného na lyžařských vlecích, TIC a u dalších služeb v CR).</p> <p>Ideálně by mělo jít o trvalé ukotvení sazby DPH u vybraných služeb. Je nutné vyhodnotit dopady na státní rozpočet.</p> <p>Simulace výběru DPH za ubytovací služby v roce 2019</p> <table border="1" data-bbox="470 763 1058 887"> <thead> <tr> <th colspan="2">Ubytovací služby</th> <th>výběr daně v Kč</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>sazba DPH</td> <td>15%</td> <td>7 - 8 mld.</td> </tr> <tr> <td>sazba DPH</td> <td>10%</td> <td>5 - 6 mld.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Uvedené částky jsou expertními odhady. Odhadujeme, že se v roce 2019 tvořily odvody za DPH do státního rozpočtu ČR při 15 % sazbě daně téměř 22 mld. Kč za ubytovací služby cca 8 mld. Kč za ubytovací služby.</p> <p>Pokud by byla v roce 2019 sazba DPH na tyto služby pouze ve výši 10 %, činily by odvody na této dani za ubytovací služby cca 6 mld. Kč.</p> <p>Snížení sazby DPH na jedné straně způsobí pokles výběru DPH (ztráta státního rozpočtu) na druhou stranu toto opatření může zmírnit aktuální tlak na růst cenové hladiny v důsledku snahy podnikatelů ve službách CR kompenzovat si ušlé příjmy v návaznosti na opatření proti COVID-19.“ To může následně vést i navýšení poptávky po službách CR. Lze využít benchmarku z dalších zemí EU (DE- 7%, AT – 10%)</p> <p>Navrhované opatření je částečně již v realizaci:</p> <p>Ministerstvem financí předložený protikrizový daňový balíček obsahuje snížení daně z přidané hodnoty u následujících služeb CR, resp. souvisejících s CR:</p> <p>49 Osobní doprava lyžařskými vleky. 55 Ubytovací služby 59.14, 90, 91, 93 Poskytnutí oprávnění ke vstupu na představení, do divadel, do cirkusů, do zábavních parků, na koncerty, do muzeí, do zoologických zahrad, do kin, na výstavy a na podobné kulturní události nebo do podobných kulturních zařízení; poskytnutí oprávnění ke vstupu do botanických zahrad, přírodních rezervací a národních parků. 93.11, 93.12, Poskytnutí oprávnění ke vstupu na sportovní události; použití krytých i 93.13, 93.29.11 nekrytých sportovních zařízení ke sportovním činnostem; služby související s provozem rekreačních parků a pláží. 96.04 Služby tureckých lázní, saun, parních lázní a solných jeskyní.</p>	Ubytovací služby		výběr daně v Kč	sazba DPH	15%	7 - 8 mld.	sazba DPH	10%	5 - 6 mld.
Ubytovací služby		výběr daně v Kč								
sazba DPH	15%	7 - 8 mld.								
sazba DPH	10%	5 - 6 mld.								

	a to ze současných 15 na 10 % ²¹ . K diskuzi je úprava výše sazby DPH u dalších vybraných služeb CR, např. na služby poskytování stravování formou „take away“ s ostatními stravovacími službami na 10 % ²² .
Výstup	Snížení sazby DPH ve vybraných službách CR na 10 %.
Gestor	MF
Rozpočet	Na jedné straně bude mít snížení sazby dopad na celkový výběr DPH. Na druhé straně snížení sazby DPH může motivovat poptávku, respektive spotřebu (větší výběr DPH i při nižší sazbě) a současně uspořena částka z odvodu DPH může být příjmem podnikatelského subjektu (vazba na daně z příjmu).
Stav	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usnesení Vlády ČR ze dne 25. května 2020 č. 569²³ - ve fázi přípravy ▪ Návrh profesních partnerů vyplývající ze Záchraného plánu CR ▪ Diskuse k danému návrhu
Harmonogram	Co nejdříve
Indikátor	Sazba DPH ve službách CR Celkový objem vybrané DPH za r. 2020
Cílová skupina	Podnikatelské subjekty dle výše uvedených CZ NACE

Název	2) Podpora zvýšení poptávky po službách CR „Dovolená v ČESKU“ (Priorita)
Popis opatření	<p>Ve světle dopadů COVID-19 na podnikatele ve službách CR a provozovatele atraktivit CR a také na ochotu Čechů cestovat je nutné hledat nástroje pro podporu poptávky, respektive různých cílových skupin.</p> <p>Vzhledem ke kritickému výpadku příjezdového CR připraví MMR ve spolupráci s CZT systemový nástroj na podporu poptávky po službách v cestovním ruchu postavený na příspěvku státu na dovolenou pro občany ČR. Samotný mechanismus (nastavení užití, distribuce či zúčtování) je nyní ve stádiu technického a technologického řešení. Je nutné, aby celkové řešení bylo jednoduché, rychlé, bezpečné a transparentní.</p> <p>Zároveň by mělo vyvolat i potřebné pákové efekty a stimulovat spotřebu také v dalších službách (stravování, volnočasové aktivity apod.). Významnou přidanou hodnotou projektu je propojení do rozvoje digitalizace a možnost masivního využití digitálních nástrojů pro komunikaci s občany.</p> <p>Poukazy na dovolenou budou využity v 1. etapě výlučně na úhradu pobytu a procedur v lázních, což nepřímo podpoří i další služby v CR.</p> <p>Nezbytné je rozprostření projektu v čase tak, aby podpora byla impulsem pro cestování v tuzemsku i mimo hlavní sezónu, kdy jsou kapacity volnější (např. pro skupinu seniorů). Zároveň očekáváme úzkou spolupráci s jednotlivými kraji a destinačními společnostmi s cílem využití celého potenciálu regionů ČR.</p> <p>Pro rok 2021 bude připravováno řešení pro dobrovolný vstup zaměstnavatelů do systému, čímž bude docíleno výraznějšího pákového efektu v dalším období.</p>

²¹ návrh zákona, kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV 2 (sněmovní tisk 874)

²² Stravovací služby jsou s účinností od 1. května 2020 zařazeny ve druhé snížené sazbě DPH ve výši 10 %.

²³ k návrhu zákona, kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2

	Souběžně bude ve spolupráci s MŠMT řešena možnost systematické podpory cestování dětí a mládeže, včetně možnosti podpory realizace škol v přírodě, lyžařských zájezdů atd. Parametry této dílčí aktivity budou představeny v rámci střednědobého akčního plánu, resp. Strategie rozvoje cestovního ruchu v ČR 2021 – 2030.
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> Plně funkční nástroj na podporu spotřeby v cestovním ruchu
Gestor	MMR ve spolupráci s CzT, NAKIT, MF, MPO, profesními svazy a členy NERV
Rozpočet	Bude definován na základě detailního zpracování projektu – T: do 30. 6. 2020.
Stav	V přípravě
Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> Spuštění 1. etapy – přelom 2Q a 3Q 2020 Plná verze od září 2020 do prosince 2021
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> Objem peněz, které se prostřednictvím motivačního nástroje podaří dostat do ekonomiky Počet uskutečněných přenocování a příjezdů v přímé vazbě na motivační nástroj Počet podpořených firem
Cílová skupina	Všechny podnikatelské subjekty v odvětví CR (prostřednictvím poukázek u nich dojde přímo, či nepřímo ke zvýšení poptávky po službách CR). Primární dopad bude na provozovatele ubytovacích zařízení (sleva na pobyt), sekundární dopad na poskytovatele ostatních služeb CR (ušetřené peníze mohou být utraceny za program v destinaci).

Název	3) COVID III
Popis opatření	<p>Podpora bude poskytována formou portfoliové záruky ČMZRB k provozním bankovním úvěrům podnikatelům do 500 zaměstnanců (konečný příjemce), jejichž ekonomické aktivity jsou omezeny v důsledku výskytu koronavirové infekce vyvolané šířením koronaviru SARS-CoV-2 (resp. onemocněním s označením COVID-19, které tento koronavirus způsobuje) a souvisejících preventivních opatření.</p> <p>Podmínky získání podpory:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podniky do 500 zaměstnanců; podpora bude v rámci tohoto programu poskytována podle Dočasného rámce²⁴. <p>Forma a výše podpory:</p> <p>Podpora je poskytována formou ručení ČMZRB bankám, zahraničním bankám vykonávající činnost na území České republiky prostřednictvím pobočky nebo spořitelním a úvěrním družstvům, které/á mají s ČMZRB uzavřenou Smlouvu o portfoliovém ručení pro Program COVID III za portfolio úvěrů, přičemž výše úvěru nepřesáhne částku 50 mil. Kč dle podmínek Dočasného rámce.</p> <p>Úvěry musí splňovat následující podmínky:</p> <p>a) podniky do 250 zaměstnanců</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ až do výše 90 % jistiny úvěru, ▪ výdaje jsou výhradně provozního charakteru na financování provozních výdajů konečného příjemce ▪ délka ručení: maximálně 3 roky od data podpisu úvěru <p>b) podniky od 250 do 500 zaměstnanců</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ až do výše 80 % jistiny úvěru, ▪ výdaje jsou výhradně provozního charakteru na financování provozních výdajů konečného příjemce ▪ délka ručení: maximálně 3 roky od data podpisu úvěru;

²⁴ Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID 19 přijatého dne 19. března 2020 C (2020) 1863 a jeho změny C (2020) 2215 přijaté dne 3. dubna 2020 (Dočasný rámec)

	Sjednaná splatnost úvěru nesmí nastat dříve jak 1. ledna 2021 s výjimkou úvěrů sjednaných na dobu neurčitou, kde ale rovněž nesmí dojít ke splacení úvěru do tohoto data. V návaznosti na průběh čerpání COVID III bude nutné realizovat průběžné analýzy využití subjekty z oblasti CR. V případě, že se ukáže problematické využití nastavení COVID III pro oblast CR bude uvažováno o navazujících opatřeních na podporu likvidity pro podnikatele v odvětví CR.
Výstup	Vytvoření zvýhodněného finančního nástroje na podporu likvidity podnikatelů
Gestor	MPO / ČMRZB
Rozpočet	150 mld. Kč
Stav	V účinnosti ²⁵ Usnesení vlády ze dne 18. května 2020 č. 553
Harmonogram	Vyhlášení výzvy pro finanční instituce (19. – 25. 5. 2020)
Indikátor	Počet podpořených subjektů s NACE služeb CR
Cílová skupina	MSP do 500 zaměstnanců (všechny podnikatelské subjekty)

Název	4) Kompenzační bonus pro OSVČ a jedno / dvou členná s.r.o.
Popis opatření	Aktuálně probíhá opatření na podporu OSVČ. S ohledem na specifické postavení OSVČ v CR i delším horizontu nárůstu výkonnosti i poptávky po službách CR profesní svazy navrhuji prodloužení vyplacení kompenzačního bonusu pro OSVČ, kteří budou vlivem epidemiologických opatření stále omezeni ve výkonu činnosti (např. průvodci). V odvětví CR působí cca 42 500 OSVČ ²⁶ Současně probíhají aktivity na přiznání tzv. kompenzačního bonusu i na fyzické osoby, které jsou společníky společností s ručením omezeným s jedním či dvěma společníky, popřípadě se společníky, kteří jsou členy jedné rodiny. Podpora bude ve výši 500 Kč za každý den rozhodného období, ve kterém byly splněny podmínky poskytnutí kompenzačního bonusu, viz další podmínky dle návrhu Zákona.
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prodloužení opatření kompenzačního bonusu do 30. 9. 2020 ▪ Novela zákona č. 159/2020 Sb. (jedno / dvou členná s.r.o.)
Gestor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MF ve spolupráci s MPO, MPSV (prodloužení kompenzačního bonusu) ▪ MF (jedno / dvou členná s.r.o.)
Rozpočet	2 mld. Kč (odhad)
Stav	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prodloužení kompenzačního bonusu pro OSVČ ve fázi návrhu profesních svazů, bude navazovat diskuse ▪ kompenzační bonus pro jedno / dvou členná s.r.o. v legislativním procesu ▪ usnesení vlády ze dne 18. května 2020 č. 552 (o zajištění financování Programu Ošetřovné pro OSVČ)
Harmonogram	Neprodleně V legislativním procesu (sněmovní tisk č. 850)
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Počet podpořených OSVČ ▪ Počet podpořených osob (jednatelů s. r. o.) ▪ Objem vyplacených dotací

²⁵ stav: Prezident podepsal zákon 4. 5. 2020 (<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=832>)

²⁶ Satelitní účet CR – Modul zaměstnanosti data za rok 2018 (ČSÚ)

Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSVČ podnikající v odvětví CR (CZ NACE N-55, 56 79, 93.2 a TIC) ▪ Jedno a dvoučlenné s.r.o. (všechny podnikatelské subjekty včetně odvětví CR)
----------------	---

Název	5) Program COVID-nájemné
Popis opatření	<p>Opatření je zaměřeno na podporu poskytovatelů služeb CR, kteří vlivem preventivních opatření nemohli vykonávat svoji činnost, de facto přišli o tržby z daných provozoven, přesto by měli za „nevyužitou“ provozovnu platit nájem v plné výši.</p> <p>MPO aktuálně připravuje Program COVID – Nájemné. Půjde o dotiční program, jehož záměrem je přispět podnikatelům na úhradu nájmů z provozovny. Podle něj by stát formou dotace uhradil nájemcům polovinu z celkového nájemného za duben až červen 2020. Podpora by v souladu s evropskými pravidly byla maximálně 10 milionů korun, nájemce by mj. musel dodat potvrzení od pronajímatele o poskytnutí 30% slevy z nájmu. Nájemce by tedy hradil 20 % z nájemného, které obvykle platí.</p> <p>Profesní svazy však poukazují na nutnost zpřesnění formulací programu. Klíčový pojem „v pronajaté provozovně“ je dle profesních svazů nutno změnit, případně dodefinovat, protože přináší právní nejistotu tím, že nejasně vypsání podmínky programu budou činit komplikace při vyjednávání mezi nájemcem a pronajímatelem. Není např. zcela jasné, jak se záležitost týká pronajatých pozemků.</p> <p>Příkladem mohou být pronájmy pozemků pro předzahrádky restaurací, pro sportoviště apod. Zde již nyní pronajímatelé, včetně státních podniků, deklarují, že pojem v „<i>pronajaté provozovně</i>“ je natolik nejasný, že na dohodu v rámci programu COVID – nájemné raději nebudou vůbec přistupovat.</p>
Výstup	Vytvoření programu, včetně vyjasnění všech pojmů
Gestor	MPO
Rozpočet	Alokace až 5 mld. Kč
Stav	<p>Vláda schválila podporu záměru MPO vytvořit program (nastavení financování 50-30-20 %)</p> <p>Usnesení vlády ze dne 18. května 2020 č. 550, nyní program musí schválit, resp. notifikovat Evropská komise. Po schválení programu vypíše MPO výzvu s detailními informacemi a upřesněním, jakou formou bude možné o dotaci žádat.</p>
Harmonogram	Neprodleně
Indikátor	Počet podnikatelů ve službách CR, kteří čerpali podporu v rámci programu
Cílová skupina	OSVČ, MSP a rodinné podniky (všechny podnikatelské subjekty včetně odvětví CR, které byly nuceny přerušit / výrazně omezit provoz v souvislosti s opatřeními Vlády ČR, nebo v důsledku razantního poklesu poptávky / odbytu (podniky zaměřené např. na zahraniční klientelu))

Název	6) Nastavení jednotné metodiky výkladu pravidel pro ošetření veřejné podpory v CR
Popis opatření	Opatření je zaměřené na zavedení stabilního posuzování veřejné podpory v oblasti CR. Nástrojem opatření je vytvoření metodiky, která bude

	<p>popisovat za jakých podmínek, je možné realizovat opatření tak, aby nezakládalo nedovolenou veřejnou podporu.</p> <p>Bude realizováno v souladu s výkladem v jiných členských státech a EU.</p> <p>Realizace ve spolupráci s ÚOHS.</p>
Výstup	Vytvoření metodiky
Gestor	MMR ve spolupráci s ÚOHS
Rozpočet	V rámci běžné agendy
Stav	Ve fázi příprav
Harmonogram	Realizace 2020-2021
Indikátor	Metodika výkladu veřejné podpory v oblasti CR
Cílová skupina	Příjemci podpory v oblasti CR

Název	7) Revize nastavení Národního programu podpory CR v regionech
Popis opatření	<p>Prodloužení stávajícího programu s upravenými podmínkami do r. 2022</p> <p>Je navrhováno zatraktivnění programu pro příjemce a zjednodušení vybraných podmínek čerpání dotace (např.: snížení výše kofinancování uznatelných výdajů ze strany žadatelů (např. 60/40 nebo 70/30), zrušení alokace dle krajů, prodloužení možnosti čerpání na 2 roky, úprava / aktualizace podporovaných aktivit, konkretizace uznatelných / neuznatelných nákladů, rozšíření o nové aktivity s ohledem na restart a zvýšení bezpečnosti návštěvníků v návaznosti na COVID-19)</p> <p>Zajištění notifikace programu (veřejná podpora)</p>
Výstup	vyhlášení výzvy podprogramu „marketing“ a podprogramu „rozvoj“
Gestor	MMR
Rozpočet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 150 mil. Kč / rok – výzva podprogram „marketing“ ▪ 200 mil. Kč / rok – výzva podprogram „rozvoj“²⁷
Stav	V přípravě
Harmonogram	<p>Předp. vyhlášení výzvy podprogramu „marketing“ na r. 2020 – do 30. 5. 2020</p> <p>Předpoklad vyhlášení výzvy obou podprogramů (marketing a rozvoj) na rok 2021 – ve 4. čtvrtletí 2020.</p>
Indikátor	Počet realizovaných projektů, poměr vyčerpané a celkové alokace
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podnikatelské subjekty z odvětví CR na realizaci aktivit v oblasti veřejné infrastruktury CR ▪ Územně samosprávné celky, DMO, DSO a jimi zřizované organizace ▪ NNO, církevní a náboženské společnosti, TIC

²⁷ Předpokládaná plánovaná výše alokace, bude upřesněno v rámci přípravy zákona o státním rozpočtu na rok 2021.

3.1.2 Integrovaný marketing destinací

Název	8) Příprava a realizace marketingového plánu pro příjezdový CR
Popis opatření	<p>Realizace marketingového plánu dle vývoje bezpečnostní situace na zdrojových trzích. CzT/ MMR připraví ve spolupráci Letištěm Praha, Národním marketingovým týmem, DMO a kraji. Součástí plánu bude i výběr strategických projektů PROPED a strategických eventů po obnovení možnosti cestování.</p> <p>Řada komunikačních a marketingových aktivit uvedených v původním marketingovém plánu pro rok 2020 nemohla být realizována, některé aktivity bude možné přesunout na období uvolnění preventivních opatření. Obnovení intenzivních marketingových aktivit na zahraničních trzích bude pozvolný, ale zejména pro období 2021+ je třeba výrazně posílit rozpočet na marketingové aktivity agentury CzT, aby bylo možné v co nejkratší době obnovit příjezdy z klíčových zdrojových trhů a restartovat tak sektor služeb CR závislý na zahraniční klientele (Praha, Karlovarský kraj, Plzeňský kraj a další).</p>
Výstup	Modifikovaný marketingový plán a realizace aktivit
Gestor	CzT / MMR ve spolupráci s partnery (profesní svazy, kraje, certifikované DMO), s Letištěm Praha, MZD, MZV, MPO, MK, popř. dalšími partnery
Rozpočet	V rámci běžné agendy do konce 2020, nutné navýšení rozpočtu CzT na 2021+ (optimálně na celkový rozpočet cca 0,5-0,6 mld. Kč/ rok). Zdroje navýšení rozpočtu agentury CzT nelze vzhledem k rozpracovanosti návrhu rozpočtu MMR předjímat ²⁸ .
Stav	Ukončení zpracování, zahájení implementace opatření
Harmonogram	Průběžně
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povědomí zahraničních návštěvníků o ČR a nabídce ČR jako destinace CR ▪ Návštěvnost komunikačních nástrojů CzT ▪ Oslovení a zapojení cílové skupiny (sociální sítě)
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Všechny podnikatelské subjekty v odvětví CR a navazujících odvětvích ▪ Kraje, certifikované DMO

Název	9) Realizace rámcové marketingové kampaně #světovéČesko na podporu DCR
Popis opatření	<p>V reakci na COVID19 připravuje CzechTourism ve spolupráci s krajskými koordinátory CR a kraji mimořádnou marketingovou kampaň na podporu domácího cestovního ruchu #světovéČesko. CzT vytváří obsahový koncept, který ve spolupráci s regiony šíří vlastními, nakoupenými a partnerskými médii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cílem kampaně je motivovat skupinu nerozhodnutých k cestě po ČR a skupinu rozhodnutých k opakované cestě po ČR. Důraz je kladen na podporu domácích podniků, návštěvu neznámých destinací (zamezení overtourismu), prodloužení sezóny, kvalitu a bezpečnost služeb. ▪ Využíván je ve velké míře existující obsah CzT, nový je tvořen ve spolupráci s partnery. <p>Hlavní komunikační témata→ dopady kampaně</p> <p>Hra na národní strunu: patriotismus, podpora→záchrana domácího podnikání.</p>

²⁸ Předpokládaná plánovaná výše alokace, bude upřesněno v rámci přípravy zákona o státním rozpočtu na rok 2021

	<p>Zároveň nevyvolat ještě větší frustraci z omezení cestování do zahraničí: srovnání se světem, zapojení ambasadorů → zvýšení prestiže cestování po Česku.</p> <p>Ujištění o bezpečnosti cestování a kvalitě služeb (lokální testimonialy → odstranění zábran z cestování).</p> <p>Představení méně známých destinací (zamezení overtourismu v TOP destinacích).</p> <p>CzechTourism jedná s partnery o propojení kampaní, cross-promotion, produktové spolupráci, např.</p> <p>DreamRace – 1. celorepubliková cestovatelská hra (od CA DreamTours)</p> <p><i>Účastníci plní až 200 úkolů po celé ČR dostupné na webu a speciální app. CzT dodává obsah a ve spolupráci s regiony tipy na rozmístění úkolů.</i></p> <p>Kofola -letní kampaň</p> <p><i>Propojení turisticky zajímavých míst a doplnění aktivit v okolí. Společná komunikace motivující k (opakovanému) cestování po ČR.</i></p> <p>Další potenciální partneři:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Heineken/Starobrnno -letní kampaň, ▪ SAM73 –cross-promo, soutěže, ▪ AmazingPlaces-partnerství projektu HeroHotel a cross-promo, ▪ Gastromapa Lukáše Hejlíka-ambasador segmentu gastro a další, ▪ Národní divadlo -propojení ambasadorů, ▪ Dopravci –cross-promo. <p>Maximální využití www.kudyznudy.cz a dalších komunikačních kanálů CzT.</p>
Výstup	Realizace kampaně
Gestor	CzT ve spolupráci s krajskými koordinátory a kraji, profesními svazy, MMR a MPO, popř. dalšími partnery
Rozpočet	Min. 20 mil. Kč (v rámci stávajícího rozpočtu CzT)
Stav	V přípravě
Harmonogram	<ol style="list-style-type: none"> 1. vlna: ihned po skončení karantény do začátku letní sezóny -letní dovolená, méně známá místa 2. vlna: začátek září (babí léto) – návštěvy měst, kulturních památek 3. vlna: prosinec – vánoční tematika, city breaky, zimní sporty
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návštěvnost komunikačních nástrojů CzT ▪ Oslovení a zapojení cílové skupiny (sociální sítě)
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primárně poskytovatelé ubytovacích služeb ▪ Nepřímo všechny podnikatelské subjekty v odvětví CR a navazujících odvětvích ▪ Kraje, certifikované DMO

Název	10) Kampaně DMO a krajů včetně tvorby speciálních produktů CR
Popis opatření	<p>Certifikované DMO (lokální, oblastní a krajské), popřípadě kraje realizují v návaznosti na rámcovou kampaň agentury CzechTourism dílčí marketingové aktivity a kampaně s cílem přesvědčit Čechy o výjimečnosti svých destinací a přilákat co největší počet turistů.</p> <p>V rámci realizace aktivit využívají lokální a regionální partnerství s podnikateli i mimo sféru CR (silné značky)</p> <p>Aktivity se projektem CzT nekříží, naopak dochází k maximalizaci synergického efektu.</p>
Výstup	Realizace kampaní a marketingových aktivit
Gestor	Certifikované DMO (lokální, oblastní krajské), krajsští koordinátoři CR, kraje
Rozpočet	Není znám rozpočet DMO, závisí na možnostech každé organizace, respektive kraje.
Stav	V realizaci
Harmonogram	Neprodleně
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návštěvnost komunikačních nástrojů ▪ Počet příjezdů a přenocování (výše ztráty – čím menší tím úspěšnější kampaně)
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rezidenti, popř. nerezidenti, pokud jsou aktivity zaměřené na PCR (sousední země) ▪ Přeneseně poskytovatelé služeb CR

Název	11) Podpora budování pozitivního vztahu rezidentů k CR
Popis opatření	<p>Opatření je zaměřené na budování pozitivního vztahu rezidentů k CR, zapojení rezidentů do řízení CR v destinace, tvorby nabídky atd.</p> <p>Opatření bude realizováno prostřednictvím následujících aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora akcí zaměřených na rezidenty (Noc hotelů, kostelů, Muzejní noc, představení zázemí Letiště Praha atd.) ▪ Realizace cílených informačních a propagačních kampaní za účelem zvýšení spotřeby služeb CR ▪ Realizace výzkumu zaměřeného na vnímání turismu rezidenty ČR (nutné pro vyhodnocení úspěšnosti)
Výstup	Realizace opatření na podporu budování pozitivního vztahu rezidentů k CR
Gestor	MMR / CzT ve spolupráci s profesními svazy, krajskými koordinátory a DMO
Rozpočet	Odhadovaný rozpočet ve výši 10 mil. Kč ²⁹ .
Stav	Návrh opatření
Harmonogram	Neprodleně
Indikátor	Změna vnímání rezidentů – postoj rezidentů k CR, zapojení rezidentů do rozvoje CR
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rezidenti ▪ Přeneseně poskytovatelé služeb CR

²⁹ Alokace bude zajištěna v kapitole MMR, respektive CzT v rámci výdajových limitů a spolufinancováním partnerů bez dodatečných požadavků na státní rozpočet

3.1.3 Podpora zaměstnanosti

Název	12) Prodloužení a modifikace programu Antivirus (Priorita)
Popis opatření	<p>Prověření realizovatelnosti návrhu partnerů na prodloužení a úpravu podmínek programu Antivirus (kurzarbeit):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doplnění programu Antivirus Režim A – nucené omezení provozu o další variantu: zaměstnavateli je dovoleno, aby zaměstnanci přiřadil práci v rozsahu do 20 % pracovního fondu v daném měsíci, ve kterém mu vyplácí náhradu 100 % průměrného výdělku. Nemá-li pro něho vůbec žádnou práci, může zaměstnanci vyplatit 80 % průměrného výdělku při kompenzaci náhrady ze strany státu 80 % (80/80). ▪ Zavedení podpory Kurzarbeit – státní příspěvek na zaměstnance, kteří nejsou „na překážkách“. Např.: zaměstnavatel platí 50 % a stát 50 % a zaměstnanec pracuje na 100 % ▪ Profesionální svazy navrhují prodloužení programu Antivirus - Režim B, na minimálně další 3 měsíce po ukončení mimořádných opatření. Omezení služeb CR budou nadále trvat minimálně z hlediska omezení cestování z a do ČR.
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Počet propuštěných lidí ze služeb CR na úřadu práce ▪ Počet trvale zrušených pracovních míst
Gestor	MPSV ve spolupráci s MPO
Rozpočet	Nutné ověřit dopady na státní rozpočet
Stav	Návrh profesních svazů
Harmonogram	Neprodlouženo
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úpravy podmínek programu Antivirus ▪ Počet podpořených pracovních míst ve službách CR/ počet žadatelů o podporu s NACE služeb CR.
Cílová skupina	Podnikatelské subjekty ve službách CR (OSVČ, MSP, rodinné i velké podniky)

3.1.4 Ochrana spotřebitele a podpora rovných podmínek podnikání

Název	13) Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na odvětví CR (Lex voucher)
Popis opatření	<p>Vlivem šíření onemocnění COVID-19 a preventivních opatření nedošlo k realizaci již částečně nebo zcela proplacených zájezdů. Zálohy a platby na zájezdy CK slouží k úhradě plateb za rezervované / objednané služby v zahraničí, respektive provoz CK. Řada CK v současné době nemá dostatečnou likviditu pro úhradu finančních prostředků za nerealizované zájezdy, což by vedlo k jejich úpadku s dopadem na stabilitu garančního fondu a trhu pojišťoven.</p> <p>MMR připravilo zákon, který podpoří stabilitu trhu CK a ochrání finanční prostředky klientů.</p> <p>Zákon umožňuje cestovním kancelářím odložení vrácení plateb uhrazených zákazníkem za zájezd zasažený pandemií koronaviru (uzavření hranic, omezení přepravy, omezující opatření v místě určení zájezdu apod.). Zákon se použije na zájezdy s termínem zahájení od 20. 2. 2020 do 31. 8. 2020. Pokud se cestovní kancelář rozhodne využít ochranné doby, oznámí tuto skutečnost zákazníkovi a vydá mu poukaz na zájezd v hodnotě uskutečněných plateb. Pokud zákazník poukaz na zájezd nevyužije do konce ochranné doby, tj. do 31. 8. 2021, cestovní kancelář mu vrátí veškeré uhrazené platby nejpozději do 14 dnů od skončení ochranné doby.</p>

	Zákon definuje zvlášť zranitelné zákazníky, kteří mohou poukaz na zájezd odmítnout a požadovat vrácení peněz.
Výstup	Účinnost opatření lex voucher
Gestor	MMR
Rozpočet	Bez dopadu na státní rozpočet
Stav	Účinnost zákona (zákon č. 185/2020 Sb.)
Harmonogram	V realizaci
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Počet vydaných voucherů na zájezdy, ▪ Objem finančních prostředků zahrnutých ve voucherech
Cílová skupina	Všechny CK a CA bez ohledu na velikost podniku

Název	14) Novela zákona o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti CR
Popis opatření	Opatření zavádí novou povinnost pro pronajímatele ubytovacích prostor prostřednictvím digitálních platform typu Airbnb sdělit obecnímu živnostenskému úřadu na základě jeho výzvy počet uzavřených smluv o službě CR, celkovou cenu za tyto služby, ale i adresu místa, na které byli hosté ubytováni. Získané údaje pak bude možné předat jinému státnímu kontrolnímu orgánu, např. krajské hygienické stanici, aby bylo možné vytrahovat tyto osoby, většinou nerezidenty, pokud by se objevilo podezření na možnost šíření infekční choroby.
Výstup	Účinnost zákona (zákon č. 189/2020 Sb.)
Gestor	MMR
Rozpočet	Přeneseně pozitivní dopad na umožnění efektivnějšího výběru daní a poplatků od provozovatelů individuálních ubytovacích zařízení
Stav	Účinnost zákona
Harmonogram	V realizaci
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nastavení systému sběru statistických dat a informací o subjektech zapojených do platform. ▪ Zkvalitnění statistik v oblasti výkonnosti CR za individuální UZ ▪ Změna ve výstupech statistických šetření v souvislosti s nově dostupnými informacemi
Cílová skupina	Provozovatelé individuálních ubytovacích zařízení využívající internetové platformy (bez ohledu na velikost podniku)

3.1.5 Sběr dat a analytická práce

Název	15) Analýza dopadů krize a vládních protikrizových opatření na CR a benchmarking s vybranými zeměmi EU, predikce vývoje a monitoring návštěvnosti
Popis opatření	<p>Opatření je zaměřené na zpracování analýzy dopadů krize způsobené COVID-19 na odvětví CR.</p> <p>Průběžné vyhodnocování účinnosti plošných nástrojů podpory podnikatelů z hlediska využitelnosti pro podnikatele ve službách CR:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Programy COVID ▪ Program podpory pro OSVČ (25tka) ▪ Antivirus/ kurzarbeit ▪ Analýza naplňování moratoria na splátky bankovních úvěrů <p>Návrh a přijetí adekvátních změn na úpravu nastavení podmínek podpory v případě, že budou zjištěny překážky v poskytování kompenzací pro subjekty v oblasti CR (prodleva ve vyplácení podpory, vyřazování poskytovatelů služeb v CR z důvodu rizikovitosti, admin zátěž pro MSP atd.).</p> <p>Mapování opatření ostatních států a vyhodnocování dostupných informací v souvislosti s možným otevřením hranic.</p> <p>Predikce změny spotřebního chování na zdrojových trzích, identifikace „provizorních“ top trhů, na které zaměřit marketing s ohledem na prognózu COVID-19. Predikce a sledování vývoje návštěvnosti (tracking).</p> <p>Data budou sledována nejen za národní úroveň ale i za jednotlivé kraje.</p>
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypracovaná analýza dopadů COVID-19 na CR (ČR a kraje), průběžné analytické výstupy (průběžné výstupy o vývoji v okolních zemích – sdílené informace v rámci ETC) ▪ Průběžné vyhodnocování účinnosti opatření
Gestor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dopady - CzT, MMR ve spolupráci s ČSÚ, profesními svazy, kraji a MPO ▪ Vyhodnocení účinnosti opatření - Gestoři jednotlivých programů (MF, MPO, MPSV) zajistí jejich rámcové vyhodnocení a poskytnou MMR / CzT data a informace, aby bylo možné zhodnotit efektivitu pro oblast CR. ▪ Informace o procesu a možnostech čerpání poskytnou i profesní svazy
Rozpočet	V rámci běžné agendy
Stav	V realizaci
Harmonogram	Průběžné analytické výstupy dle dostupnosti dat od jednotlivých gestorů ³⁰
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoření analýzy dopadů krize na CR ▪ Průběžný monitoring v ČR i ve světě, pravidelné analytické výstupy a predikce ▪ počet podpořených subjektů, počet subjektů, pro které nejsou programy vhodně nastavené, celkový objem podpory subjektů CR v souvislosti s krizí ▪ Dostupnost informací pro rozhodování
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podnikatelské subjekty ve službách CR ▪ Akademická veřejnost ▪ DMO ▪ Správci dotačních titulů, resorty a resortní organizace

³⁰ Data z TSA ČR za rok 2020 budou dostupná v průběhu prvního pololetí 2022.

3.1.6 Řízení / Systém

Název	16) Podpora a koordinace obnovení provozu služeb CR
Popis opatření	<p>Toto opatření bude zahrnovat řadu aktivit:</p> <p>Krizové řízení CR Činnost krizového expertního týmu pro oblast CR a dalších ad hoc pracovních skupin zaměřených na vyhodnocování dopadů COVID-19 na oblast CR, navrhování a rozpracování nápravných opatření.</p> <p>Implementační tým Strategie Vytvoření a následná podpora Implementačního týmu, která podpoří užší spolupráci s partnery na mezipřesortní a regionální úrovni, rozpracování nápravných opatření do podoby projektových záměrů a nastavení jejich realizace. Činnost implementačního týmu je důležitá pro hladkou a efektivní implementaci Akčního plánu.</p> <p>Koordinace obnovení provozu služeb CR otevírání hranic Zapojení zástupců sektoru CR (krizového expertního pracovního týmu) do jednání o zrušení restriktivních / preventivních opatření a vytvoření harmonogramu zmírňování opatření. Je nutné, aby MZD přizvalo k jednání o obnově provozu ubytovacích a stravovacích zařízení profesní svazy (diskutovat nutná hygienická opatření pro provozovny CR, aby byly nastaveny v souladu s jejich možnostmi, respektive, aby je v provozovnách bylo možné splnit) Je třeba vytvořit speciální koordinační tým pro obnovu výjezdového a příjezdového CR – pravidelná jednání s MZD, MZV, MMR, CzT a profesními svazy – obnova leteckých spojení v závislosti na bezpečnostní situaci, obnova železniční a silniční mezinárodní dopravy osob, koordinace spolupráce s dopravci a provozovateli dopravní infrastruktury.</p>
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpečení činnosti krizového expertního týmu pro oblast CR ▪ Vytvoření implementačního týmu strategie ▪ Koordinace nápravných opatření
Gestor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MMR ve spolupráci s ostatními resorty a profesními organizacemi ▪ MZD ve spolupráci s MMR / CzT a MPO
Rozpočet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V rámci běžné agendy / nutné prostředky pro personální posílení OCR ▪ personální kapacity včetně prostředků s tím souvisejících budou zajištěny v jednotlivých kapitolách a jejich výdajových limitech bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.
Stav	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návrh opatření
Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Průběžná činnost expertního a implementačního týmu ▪ V návaznosti na harmonogram uvolňování preventivních opatření a epidemiologický vývoj v ČR a zdrojových trzích
Indikátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Participace MMR a profesních organizací na definování podmínek k rozvolnění opatření ▪ Počet členů implementačního týmu strategie ▪ Počet vytvořených projektových záměrů
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podnikatelské subjekty ve službách CR ▪ DMO

4 Přílohy

4.1 Základní teze připravované Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030

Vize				
<p>ČR – SMART / inovativní destinace v čele Evropy</p> <p>Česko je udržitelnou, bezpečnou a sebevědomou destinací, která svou konkurenceschopnost staví nejen na dědictví, tradicích, přívětivých lidech a jedinečných zážitcích v Praze i regionech, ale i na efektivním využití nových trendů v oblasti řízení, technologií a služeb.</p>				
Prioritní okruhy				
1) Systém	2) Inovativní nabídka a zážitky	3) Poptávka / Návštěvníci	4) Výzkum, vývoj, monitoring, informace	5) Lidé
Cíle				
<p>Vytvoření pravidel pro efektivní a udržitelný systém řízení a podpory CR</p> <p>Udržitelný cestovní ruch jako jeden z pilířů hospodářské politiky a dlouhodobá priorita státu</p> <p>Stabilní a přívětivé prostředí pro podnikání v CR</p> <p>Zvýšení ochrany spotřebitele ve službách CR</p> <p>Zajištění bezpečnosti pohybu návštěvníků a místních obyvatel</p>	<p>Udržení a rozvoj inovativní, kvalitní a dopravně dostupné nabídky CR respektující potřeby místních obyvatel i nároky na ochranu kulturního a přírodního dědictví</p> <p>Konkurenceschopnost postavená na vysoké kvalitě služeb a zážitcích</p> <p>CR jako významný nástroj rozvoje a využití potenciálu regionů</p>	<p>Celoroční rovnoměrnější rozprostření návštěvnosti / výkonnosti v ČR</p> <p>Rozvinutý integrovaný systém marketingové komunikace</p>	<p>Stabilizovaný a rozvinutý profesionální a integrovaný systém monitoringu CR postavený na relevantních datech a informacích</p> <p>Rozvinutý orientovaný a aplikovaný výzkum a vývoj v CR</p> <p>Vytvoření systému sdílení dat a zvýšení informovanosti o CR mezi veřejnou, soukromou a neziskovou sférou</p>	<p>Vytvoření pozitivní image CR jako významného odvětví národního hospodářství</p> <p>CR jako stabilní a atraktivní zaměstnavatel</p> <p>Kvalita a profesionalita pracovníků, jako základ kvality služeb CR</p>

4.2 Přehled stávajících krizových opatření

Opatření již realizovaná v návaznosti na vyhlášení nouzového stavu a mimořádná opatření MZD. Cílem těchto opatření je podpořit podnikatelské subjekty, které vlivem preventivních opatření nemohly vykonávat svoji podnikatelskou činnost a přišly o značnou část svých příjmů a o potřebnou likviditu, nejsou schopny sanovat běžné provozní výdaje a vznikají problémy s udržení pracovních míst. Podpora firem je zásadní pro zachování zaměstnanosti a podporu nastartování obnovy odvětví po zmírnění preventivních opatření. Jedná se období od vyhlášení nouzového stavu do jeho zrušení, ovšem s podporou je nutné počítat i minimálně 2 měsíce po ukončení nouzového stavu, protože otevření provozoven služeb ČR neznamena automaticky přisun finančních prostředků podnikatelům. Lze předpokládat, že problém s likviditou bude i nadále přetrvávat.

Přehled nejvýznamnějších plošných opatření s dopadem na ČR

- COVID I
- COVID II
- COVID Praha
- Kompenzační bonus pro OSVČ ve výši 25 000 Kč
- Odklad nájemného pro OSVČ a podnikatele
- Daňové liberační balíčky³¹
- Novela zákona o pojistném na sociálním a veřejné zdravotní pojištění (zákon č. [134/2020](#) Sb.)
- Odpuštění min. plateb na sociálním pojištění pro OSVČ (zákon č. [133/2020](#) Sb.)
- Zákon o některých opatřeních v oblasti splácení úvěrů v souvislosti s pandemií COVID-19. (zákon č. [177/2020](#) Sb.)
- Novela zákona o spotřebitelském úvěru (zákon č. [186/2020](#) Sb.)
- Zákon o některých úpravách v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a novela zákona o zaměstnanosti (zákon č. [161/2020](#) Sb.)
- Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na nájemce prostor sloužících podnikání (zákon č. [210/2020](#) Sb.)
- Zákon o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu (zákon č. [137/2020](#) Sb.)
- Ošetřovné pro OSVČ

³¹ V rámci daňových liberačních balíčků byla všem podnikatelským subjektům odpuštěna záloha na daň z příjmu za rok 2020. Na základě individuální žádosti u FS je možné požádat o odpuštění dalších záloh na daně z příjmu za rok 2020. Současně je možné požádat o vrácení již uhrazené zálohy na daň z příjmu.

4.3 Seznam zkratk

AP	Akční plán
CA	Cestovní agentura
CK	Cestovní kancelář
COVID I, II, III, IV	Záruční programy
CR	Cestovní ruch
CZ NACE	Klasifikaci ekonomických činností
CzT	Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
ČSA	České aerolinie
ČSKS	Český systém kvality služeb
ČSÚ	Český statistický úřad
DCR	Domácí cestovní ruch
DMO	Organizace destinačního managementu
DPH	Daň z přidané hodnoty
DSO	Dobrovolné svazky obcí
eKlep	Informační systém - řízení oběhu dokumentů zaměstnancům státní správy
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
FS	Finanční správa
FTE	Ekvivalent přepočtených plných ročních pracovních úvazků
HDP	Hrubý domácí produkt
HS ČR	Horská služba České republiky o. p. s.
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
IROP	Integrovaný regionální operační program
JHC	Jihočeský kraj
JHM	Jihomoravský kraj
HKK	Královehradecký kraj
KVK	Karlovarský kraj
VYS	Kraj Vysočina
LBK	Liberecký kraj
MF	Ministerstvo financí
MICE	Akronym označující kongresový a incentivní cestovní ruch (meetings, incentives, conferences/congress/convention, events)
MIS	Marketingový informační systém
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj

MSP	Malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MTZ HS ČR	Materiálně technická základna Horské služby České republiky o. p. s.
MV	Ministerstvo vnitra
MZD	Ministerstvo zdravotnictví
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MZV	Ministerstvo zdravotnictví
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NERV	Národní ekonomická rada vlády
NNO	Nestátní neziskové organizace
NSA	Národní sportovní agentura
ObčZ	Občanský zákoník
OLK	Olomoucký kraj
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OSVČ	Osoby samostatně výdělečně činné
PAK	Pardubický kraj
PHM	Pohonné hmoty
PLK	Plzeňský kraj
PO	právnícká osoba
PR	Public relations
PROPED	Projekty ekonomické diplomacie při MZV
SARS CoV-2	nový koronavirus (SARS-CoV-2) způsobující onemocnění COVID-19
STC	Středočeský kraj
SLL	Svaz léčebných lázní
SR	Státní rozpočet
TIC	Turistické informační centrum
TSA	Tourism Satellite Account (Satelitní účet cestovního ruchu)
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ULK	Ústecký kraj
UZ	Ubytovací zařízení
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
WTTC	World Travel & Tourism Council
ZLK	Zlínský kraj

4.4 Podrobnější statistické informace

Následující tabulka zobrazuje časovou řadu vývoje počtu subjektů, působících v ČR. Od roku 2014 se zvyšoval počet subjektů v odvětví ČR, v posledních letech přírůstek nových subjektů dosáhl téměř 5 %. Mezi lety 2010-2019 počet ekonomických subjektů v ČR vzrostl o 20 %.

Tabulka 9: Přehled vývoje počtu subjektů v odvětvích ČR a odvětvích souvisejících s ČR dle CZ-NACE

Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
H Doprava a skladování	46 510	46 539	45 280	42 299	40 326	39 725	39 401	40 912	42 572	44 908
I ubytování, stravování a pohostinství	70 550	73 675	75 176	71 297	71 496	71 384	70 639	74 743	74 123	75 664
J Informační a komunikační činnosti	38 535	37 612	35 768	34 145	34 097	35 094	36 903	42 450	48 631	51 891
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	29 670	30 579	33 334	32 946	30 291	31 121	31 031	34 075	36 155	38 614
Celkem CZ NACE ČR	185 265	188 405	189 558	180 687	176 210	177 324	177 974	192 180	201 481	211 077

Zdroj: ČSÚ

Tabulka popisuje vývoj počtu subjektů na území ČR (jejich převažující činnost) v rámci vybraných kategorií statistické klasifikace ekonomických činností, kterou používá EU. Jedná se o oblasti, které mají nejbližší k odvětví cestovního ruchu. Srovnatelnost dat vytvořených podle klasifikace NACE na světové úrovni je dána tím, že NACE je součástí systému statistických klasifikací.

V průběhu roku 2014 byl zpracován cenzus stravovacích zařízení dle jednotlivých krajů ČR. Oblast stravovacích služeb je velmi turbulentní, velmi často dochází k otevírání, respektive uzavírání provozoven, změně majetkových struktur atd. Nicméně níže uvedená data poskytují základní informaci o rozložení stravovacích služeb v rámci ČR.

Tabulka 10: Výstupy z cenzu stravovacích zařízení (2014)

Počet stravovacích zařízení v jednotlivých krajích		
	Počet	%
Praha	5 758	14,0%
Středočeský	5 034	12,2%
Jihočeský	2 976	7,2%
Plzeňský	2 587	6,3%
Karlovarský	1 262	3,1%
Ústecký	3 110	7,5%
Liberecký	1 742	4,2%
Královohradecký	2 014	4,9%
Pardubický	1 721	4,2%
Vysočina	1 684	4,1%
Jihomoravský	4 414	10,7%
Olomoucký	2 495	6,1%
Zlínský	2 175	5,3%
Moravskoslezský	4 221	10,2%
Celkem	41 193	100,0%

Počet stravovacích zařízení dle jejich podrobnější typologie		
	Počet	%
Restaurace	15 279	37,1%
Bufet	1 808	4,4%
Pizzerie	1 260	3,1%
Fast Food	1 096	2,7%
Motorest	176	0,4%
Pivnice	5 900	14,3%
Kavárna	2 409	5,8%
Denní bar	2 401	5,8%
Herna/Kasino	2 072	5,0%
Noční bar	1 751	4,3%
Cukrárna	1 748	4,2%
Vinárna	1 239	3,0%
Čajovna	229	0,6%
Bistro	1 948	4,7%
Pevný stánek	1 518	3,7%
Ostatní	359	0,9%
Celkem	41 193	100,0%

Tyto 2 tabulky popisují počet subjektů, které se v ČR zabývaly poskytováním stravovacích služeb ve struktuře dle krajů ČR a dle hlavních typů stravovacích zařízení (zdroj: Cenzus stravovacích zařízení, který realizovalo MMR r. 2014 v rámci státní statistické služby). Jedná se o samostatně stojící stravovací zařízení, neboť stravovací zařízení, která byla součástí hotelů a dalších ubytovacích zařízení, byla analyzována Censem ubytovacích zařízení cestovního ruchu. Počty subjektů v tomto odvětví se neustále mění, nicméně struktura v % dle krajů či dle typů stravovacích zařízení příliš proměnlivá nebude.

Tabulka 11: Zahraniční turisté v HUZ ČR dle zemí v roce 2019 (TOP 10)

	počet osob	% turistů z celkového počtu nerezidentů	Počet osob - meziroční index
Německo	2 075 460	19,1	102,2
Slovensko	749 631	6,9	102,6
Polsko	671 857	6,2	108,3
Čína	609 727	5,6	98,7
USA	584 627	5,4	105,5
Rusko	564 093	5,2	103,7
Spojené království	495 728	4,6	100,2
Itálie	409 731	3,8	100,3
Jižní Korea	387 563	3,5	93,4
Ukrajina	272 082	2,5	128,8

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ

Tabulka popisuje absolutní počty zahraničních turistů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR (HUZ) za deset nejvýznamnějších zdrojových zemí, dále jejich podíl v % na celkovém počtu zahraničních turistů v HUZ a index mezi roky 2019 a 2018 (červeně označen meziroční pokles).

Tabulka 12: Příjezdy zahraničních turistů do hromadných ubytovacích zařízení dle krajů (2019)

	osoby	podíl na ČR (v %)
Hlavní město Praha	6 803 741	62
Jihomoravský kraj	757 400	7
Karlovarský kraj	717 077	7
Jihočeský kraj	636 965	6
Královéhradecký kraj	314 827	3
Plzeňský kraj	314 276	3
Středočeský kraj	274 537	3
Ústecký kraj	222 988	2
Liberecký kraj	222 442	2
Moravskoslezský kraj	216 451	2
Olomoucký kraj	148 760	1
Zlínský kraj	123 687	1
Kraj Vysočina	76 637	1
Pardubický kraj	60 712	1
Celkem:	10 890 500	100

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů VDB ČSÚ

Tabulka popisuje absolutní počty zahraničních turistů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR (HUZ) dle krajů ČR (řazeno sestupně), dále jejich podíl v % na celkovém počtu zahraničních turistů v ČR.

Tabulka 13: Příjezdy tuzemských turistů do hromadných ubytovacích zařízení dle krajů (2019)

	osoby	podíl na ČR (v %)
Jihomoravský kraj	1 379 859	12
Hlavní město Praha	1 240 583	11
Jihočeský kraj	1 151 946	10
Královéhradecký kraj	1 097 480	10
Středočeský kraj	898 414	8
Liberecký kraj	826 423	7
Moravskoslezský kraj	799 295	7
Zlínský kraj	684 764	6
Olomoucký kraj	612 855	6
Plzeňský kraj	557 617	5
Kraj Vysočina	528 689	5
Karlovarský kraj	473 219	4
Ústecký kraj	436 914	4
Pardubický kraj	419 808	4
Celkem:	11 107 866	100

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů VDB ČSÚ

Tabulka popisuje absolutní počty tuzemských turistů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR (HUZ) dle krajů ČR (řazeno sestupně), dále jejich podíl v % na celkovém počtu tuzemských turistů v ČR.

Tabulka 14: Delší cesty (dovolené)* rezidentů ČR do zahraničí podle cílové destinace (TOP 10)

	Top cílové země pro české turisty	2019
1	Chorvatsko	739 630
2	Slovensko	697 486
3	Itálie	605 193
4	Afrika	420 655
5	Rakousko	409 368
6	Řecko	406 823
7	Turecko	323 867
8	Egypt	233 639
9	Španělsko	184 302
10	Maďarsko**	165 000

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ

*cesta se 4 a více noclehy

**2018

Tabulka popisuje 10 českými turisty nejoblíbenějších cílových zahraničních destinací v roce 2019, dle statistické metodiky cestovního ruchu EU se jedná o tzv. „delší cesty za účelem trávení volného času a rekreace“. Zdrojem informací je výběrové šetření cestovního ruchu v domácnostech (ČSÚ) využívající metodu dvoustupňového náhodného výběru. Jeho prostřednictvím se zjišťují i „kratší turistické cesty“ (1-3 noclehy) a služební cesty rezidentů ČR (min. 1 nocleh).

Tabulka 15: TOP 30 hlavních zdrojových trhů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR (2019)

		Hosté celkem	%	Přenocování celkem	%	Průměrný počet přenocování (noci)
Turisté celkem		21 998 366	100,000	57 024 767	100,000	2,6
Rezidenti		11 107 866	50,494	29 844 204	52,336	2,7
Nerezidenti		10 890 500	49,506	27 180 563	47,664	2,5
1	Německo	2 075 460	9,435	5 977 924	10,483	2,9
2	Slovensko	749 631	3,408	1 488 577	2,610	2,0
3	Polsko	671 857	3,054	1 408 947	2,471	2,1
4	Čína	609 727	2,772	916 972	1,608	1,5
5	USA	584 627	2,658	1 451 248	2,545	2,5
6	Rusko	564 083	2,564	2 345 033	4,112	4,2
7	Spojené království	495 728	2,253	1 257 696	2,206	2,5
8	Itálie	409 731	1,863	1 092 356	1,916	2,7
9	Jižní Korea	387 563	1,762	616 048	1,080	1,6
10	Ostatní asijské z.	309 127	1,405	729 577	1,279	2,4
11	Francie	306 875	1,395	780 451	1,369	2,5
12	Rakousko	285 457	1,298	547 496	0,960	1,9
13	Ukrajina	272 082	1,237	640 473	1,123	2,4
14	Španělsko	261 910	1,191	717 190	1,258	2,7
15	Nizozemsko	248 898	1,131	723 663	1,269	2,9
16	Tchaj-wan (Čína)	191 336	0,870	289 328	0,507	1,5
17	Maďarsko	175 231	0,797	361 156	0,633	2,1
18	Izrael	161 217	0,733	594 707	1,043	3,7
19	Švédsko	152 337	0,692	388 528	0,681	2,6
20	Japonsko	147 760	0,672	282 863	0,496	1,9
21	Ostatní evropské z.	120 721	0,549	296 448	0,520	2,5
22	Dánsko	114 471	0,520	329 247	0,577	2,9
23	Belgie	109 126	0,496	276 853	0,485	2,5
24	Švýcarsko	98 587	0,448	241 577	0,424	2,5
25	Indie	98 012	0,446	240 152	0,421	2,5
26	Rumunsko	97 357	0,443	231 858	0,407	2,4
27	Kanada	95 611	0,435	245 744	0,431	2,6
28	Ostatní americké z.	93 876	0,427	217 162	0,381	2,3
29	Turecko	83 454	0,379	199 335	0,350	2,4
30	Austrálie	80 337	0,365	195 417	0,343	2,4
podíl TOP 5			21,326		19,717	
podíl TOP 10			31,173		30,310	
podíl TOP 20			41,188		39,650	
podíl TOP 30			45,695		43,988	

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ

Tabulka obsahuje Top 30 zahraničních zdrojových trhů ČR určených dle ukazatele Příjezdy zahraničních turistů do hromadných ubytovacích zařízení ČR v roce 2019

Tabulka 16: Top 20 zahraničních zdrojových trhů v HUZ ČR dle krajů (2019)

	Hlavní město Praha		Jihočeský kraj		Jihomoravský kraj		Karlovarský kraj		Kraj Vysočina	
	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob
Počet nerezidentů	DEU	900 526	CHN	155 586	SVK	127 873	DEU	385 501	SVK	18 177
	USA	511 950	DEU	89 688	POL	121 940	RUS	83 048	DEU	15 711
	GBR	432 986	CHN (Tchaj-wan)	62 776	DEU	68 544	CHN	35 981	POL	9 571
	RUS	392 968	AUT	44 019	AUT	40 409	CHN (Tchaj-wan)	30 325	NLD	3 011
	ITA	335 101	KOR	39 297	KOR	37 737	SVK	14 859	AUT	2 980
	SVK	310 966	SVK	35 132	UKR	35 748	UKR	12 767	ITA	1 999
	CHN	309 299	NLD	20 804	CHN	35 173	POL	11 005	UKR	1 900
	KOR	272 451	JAP	19 453	LTU	29 695	AUT	10 611	FRA	1 847
	POL	252 633	USA	16 865	RUS	26 330	KOR	9 404	CHN	1 768
	FRA	248 911	POL	16 202	ITA	21 516	NLD	9 328	HUN	1 748
	ESP	227 345	HUN	13 689	HUN	19 884	USA	9 280	GBR	1 500
	UKR	170 305	FRA	7 446	GBR	18 508	ISR	8 855	USA	1 379
	NLD	148 520	ITA	7 389	USA	17 281	FRA	5 971	RUS	1 291
	AUT	132 500	RUS	7 037	NLD	12 796	ITA	5 104	SWE	1 128
	ISR	131 304	GBR	6 141	FRA	11 164	GBR	5 050	ROM	940
	SWE	122 954	UKR	5 047	ROM	8 168	CHE	4 593	ESP	932
	JPN	111 925	CAN	4 721	SWE	7 408	HUN	4 110	SVN	863
	HUN	108 175	CHE	4 399	ESP	6 711	ESP	3 833	BEL	850
	IND	87 705	ESP	4 271	SVN	6 632	BEL	3 588	CHE	719
	CHN (Tchaj-wan)	84 538	AUS	4 165	CHE	5 836	CAN	3 520	DNK	639

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ

	Královéhradecký kraj		Liberecký kraj		Moravskoslezský kraj		Olomoucký kraj		Pardubický kraj	
	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob
Počet nerezidentů	DEU	126 637	DEU	113 711	SVK	46 156	SVK	29 844	SVK	15 100
	POL	71 036	POL	40 807	POL	46 096	POL	27 042	DEU	11 655
	SVK	27 098	SVK	13 012	DEU	24 201	DEU	17 717	POL	10 502
	NLD	12 432	NLD	8 389	RUS	7 633	RUS	11 838	NLD	1 854
	DNK	8 611	RUS	3 456	ITA	6 930	UKR	7 444	UKR	1 708
	RUS	7 676	DNK	3 443	UKR	6 102	AUT	5 995	FRA	1 620
	LTU	4 958	UKR	3 235	AUT	5 939	ESP	4 374	AUT	1 462
	UKR	4 690	AUT	3 061	USA	5 460	ITA	3 824	ITA	1 453
	AUT	4 405	GBR	2 605	CHN	5 123	LTU	3 070	RUS	1 241
	GBR	4 074	ISR	2 559	GBR	5 053	CHN	3 057	GBR	1 148
	ITA	3 017	BEL	2 275	NLD	4 230	USA	2 968	USA	1 074
	FRA	2 974	HUN	2 046	FRA	3 756	NLD	2 946	HUN	998
	ISR	2 845	FRA	2 034	HUN	3 693	GBR	2 773	ESP	726
	CHN	2 815	ITA	1 987	LTU	3 165	FRA	2 415	JAP	659
	HUN	2 681	LTU	1 690	SWE	2 766	HUN	2 100	CHE	614
	BEL	2 624	CHN	1 658	LVA	2 671	CAN	1 647	BEL	603
	USA	2 474	USA	1 648	FIN	2 526	LVA	1 400	CHN	594
	SWE	1 555	ESP	1 550	KOR	2 511	KOR	1 178	ROM	584
	PRT	1 501	SWE	1 177	ROM	2 403	SVN	1 124	SVN	494
	CHE	1 395	ROM	1 071	ESP	2 299	SWE	1 073	SWE	457

	Plzeňský kraj		Středočeský		Ústecký		Zlínský kraj	
	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob	Zdrojový trh	Počet osob
Počet nerezidentů	DEU	142 367	DEU	65 287	DEU	99 613	SVK	44 988
	CHN	21 123	CHN	34 845	POL	21 814	POL	15 370
	SVK	17 032	SVK	33 618	SVK	15 776	DEU	14 302
	POL	10 741	POL	17 098	UKR	9 001	AUT	5 524
	AUT	9 745	AUT	14 333	NLD	7 985	UKR	3 305
	ITA	8 005	KOR	11 804	DNK	5 853	ITA	3 294
	FRA	7 068	NLD	7 577	AUT	4 474	RUS	2 967
	AUT	7 041	UKR	7 356	KOR	4 440	HUN	2 681
	CHN (Tchaj-wan)	6 826	RUS	7 128	RUS	4 429	USA	2 627
	NLD	6 690	HUN	6 868	ITA	3 831	GBR	2 596
	KOR	6 390	ITA	6 281	HUN	3 427	FRA	2 539
	GBR	5 285	FRA	6 196	GBR	3 227	NLD	2 336
	USA	5 012	GBR	4 782	BEL	3 132	ROM	1 578
	BEL	4 859	USA	4 597	SWE	3 123	LTU	1 459
	CHE	4 745	LTU	3 685	FRA	2 934	BEL	1 317
	UKR	3 474	BEL	3 223	ESP	2 245	CHN	1 283
	HUN	3 131	SWE	3 173	ROM	2 129	CHE	1 117
	ISR	2 982	ESP	2 832	USA	2 012	ESP	1 115
	ROM	2 385	TUR	2 734	JAP	1 952	SVN	1 013
	ESP	2 289	ISR	2 427	LTU	1 755	SWE	913

Tabulka obsahuje Top 20 zahraničních zdrojových trhů u jednotlivých krajů určených dle ukazatele Příjezdy zahraničních hostů (turistů) do hromadných ubytovacích zařízení ČR v roce 2019

Tabulka 17: Čisté využití lůžek - územní srovnání, 2019 (hotely a penziony)

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
leden 2019	44,5	23,5	28,5	31,6	42,1	24,6	57,1	62,6	33,1	22,7	21,6	29,1	25,0	28,8
únor 2019	49,7	27,3	40,4	39,9	51,7	29,0	78,7	82,2	40,5	29,6	25,3	40,7	36,0	39,6
březen 2019	60,4	30,2	35,8	33,6	54,3	24,5	40,0	45,8	31,9	23,4	29,2	29,3	31,2	32,4
duben 2019	73,0	37,7	41,3	38,1	59,8	31,9	29,5	32,4	32,6	28,4	37,1	30,1	39,3	34,7
květen 2019	70,6	39,3	49,1	44,4	58,2	36,8	38,6	42,7	37,0	36,2	44,0	34,8	46,1	35,1
červen 2019	73,8	41,0	55,0	47,5	57,7	40,5	44,6	47,1	41,2	34,2	45,4	40,8	47,8	38,2
červenec 2019	77,9	50,3	76,3	57,4	61,6	48,7	60,1	66,9	55,4	47,1	57,1	50,8	64,0	48,5
srpen 2019	82,0	51,3	78,8	63,5	64,4	50,2	63,8	71,2	55,7	52,2	61,6	53,0	66,4	48,5
září 2019	72,5	38,8	51,5	47,1	61,5	38,8	35,8	45,9	37,4	33,9	48,6	37,3	49,3	36,8
říjen 2019	74,3	37,7	46,2	46,5	65,5	35,2	40,4	44,0	35,8	32,3	44,7	36,2	45,3	34,0
listopad 2019	62,9	33,6	38,3	35,7	54,6	26,2	26,4	26,9	30,6	25,5	36,7	30,4	38,2	30,7
prosinec 2019	71,1	28,3	32,7	32,2	47,5	26,5	33,5	36,4	27,4	19,8	28,0	27,1	25,2	29,5

Zdroj: ČSÚ

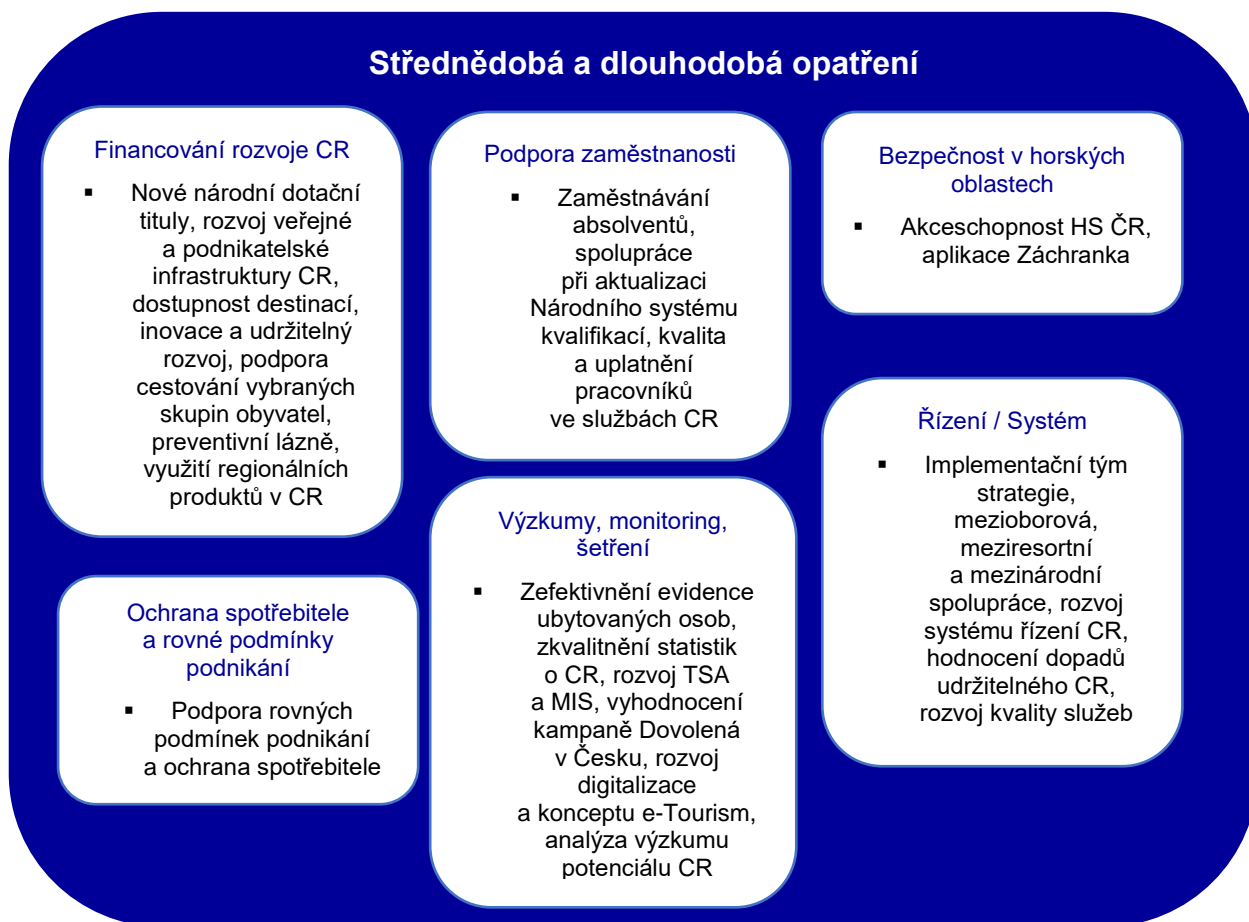
Tabulka 18: Podíl nerezidentů na celkovém počtu hostů v HUZ, 2019

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
leden 2019	80,39%	27,99%	35,86%	37,25%	63,80%	35,81%	28,62%	31,16%	12,00%	14,17%	41,12%	17,16%	16,77%	18,70%
únor 2019	81,23%	26,44%	39,05%	36,20%	63,44%	30,99%	29,72%	32,65%	13,25%	12,62%	38,12%	13,65%	15,13%	17,62%
březen 2019	83,13%	25,81%	40,34%	43,00%	63,19%	31,39%	19,46%	19,96%	13,25%	14,87%	36,53%	16,50%	16,14%	21,07%
duben 2019	85,68%	27,66%	44,39%	42,07%	66,07%	37,82%	23,37%	20,47%	13,81%	12,95%	36,05%	20,40%	15,58%	22,99%
květen 2019	84,80%	25,55%	41,10%	40,30%	61,38%	38,67%	22,08%	21,23%	13,11%	13,13%	37,09%	22,28%	14,95%	21,93%
červen 2019	85,69%	21,32%	35,03%	34,62%	54,14%	35,91%	18,15%	20,06%	10,79%	11,80%	37,10%	20,96%	14,98%	21,01%
červenec 2019	87,76%	19,98%	25,01%	25,64%	49,23%	29,34%	15,13%	17,04%	11,68%	11,48%	31,82%	20,25%	15,07%	20,01%
srpen 2019	87,40%	19,77%	26,81%	28,73%	53,74%	28,99%	15,80%	18,31%	11,08%	11,66%	33,18%	19,80%	15,89%	19,88%
září 2019	85,01%	22,34%	37,22%	35,15%	60,27%	34,00%	18,44%	20,39%	13,89%	11,67%	34,58%	21,45%	14,63%	23,33%
říjen 2019	84,24%	26,70%	47,82%	42,89%	63,98%	36,58%	26,20%	24,01%	16,60%	14,10%	35,67%	20,10%	16,15%	23,43%
listopad 2019	80,26%	21,97%	45,73%	45,12%	63,04%	30,43%	21,77%	17,68%	13,32%	12,85%	32,56%	18,94%	14,87%	23,76%
prosinec 2019	84,47%	29,98%	49,92%	46,40%	71,09%	43,75%	32,47%	32,03%	13,38%	15,58%	40,95%	21,01%	17,13%	23,93%

Zdroj: ČSÚ, vlastní propočty MMR

4.5 Navrhovaná opatření Akčního plánu 2021-2022

Níže uvedené schéma představuje návrhy opatření pro střednědobý výhled do roku 2022 a zároveň i přehled kontinuálních opatření, která je nutné realizovat nepřetržitě. Toto schéma není předmětem schvalovaného AP. Projednávání navržených střednědobých a dlouhodobých opatření včetně aktualizace a finalizace Strategie rozvoje CR v ČR 2021–2030 bude předmětem intenzivních jednání se strategickými partnery v následujících 3 měsících.

4.6 Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka 1: Počet turistů v HUZ dle krajů za březen 2020 a srovnání s březnem 2019	3
Tabulka 2: Využití pokojů v hotelech a penzionech dle krajů.....	4
Tabulka 3: Odhadovaný vývoj spotřeby CR (mld. Kč)	5
Tabulka 4: Odhadovaný vývoj tržeb v odvětví CR (mld. Kč).....	6
Tabulka 5: Odhad vlivu pandemie na odvětví / sektory národního hospodářství (mld. Kč)	6
Tabulka 6: Předpokládaný odhad ztráty pracovních míst v odvětví CR dle krajů (obnova CR v červnu 2020).....	8
Tabulka 8: Zdrojové trhy jednotlivých krajů dle počtu nerezidentů v HUZ ČR za rok 2019 (TOP 3).....	10
Tabulka 9: Spotřeba CR dle typů CR (v mil. Kč).....	11
Tabulka 10: Přehled vývoje počtu subjektů v odvětvích CR a odvětvích souvisejících s CR dle CZ-NACE	34
Tabulka 8: Výstupy z censu stravovacích zařízení (2014).....	34
Tabulka 12: Zahraniční turisté v HUZ ČR dle zemí v roce 2019 (TOP 10)	35
Tabulka 13: Příjezdy zahraničních turistů do hromadných ubytovacích zařízení dle krajů (2019).....	35
Tabulka 14: Příjezdy tuzemských turistů do hromadných ubytovacích zařízení dle krajů (2019)	36
Tabulka 15: Delší cesty (dovolené)* rezidentů ČR do zahraničí podle cílové destinace (TOP 10).....	36
Tabulka 16: TOP 30 hlavních zdrojových trhů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR (2019).....	37
Tabulka 17: Top 20 zahraničních zdrojových trhů v HUZ ČR dle krajů (2019)	38
Tabulka 18: Čisté využití lůžek - územní srovnání, 2019 (hotely a penziony).....	41
Tabulka 19: Podíl nerezidentů na celkovém počtu hostů v HUZ, 2019	42
Obrázek 1: Zaměstnanost a podíl na hrubé přidané hodnotě dle odvětví	7
Obrázek 2: Spotřeba cestovního ruchu	11
Graf 1: Meziroční pokles počtu turistů v HUZ ČR u TOP 10 zdrojových trhů za březen 2020 (v %).....	3